

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VUODEN 2020
TALOUSARVIOESITYKSEN (HE 29/2019 vp)
TÄYDENTÄMISESTÄ

Viitaten yleisperusteluihin ja yksityiskohtaisten perustelujen selvitysoosiin ehdotetaan,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä oheen liitetyn täydentävän esityksen hallituksen talousarvioesitykseen vuodelle 2020.

Helsingissä 21 päivänä marraskuuta 2019

Pääministeri

ANTTI RINNE

Valtiovarainministeri *Mika Lintilä*

YLEISPERUSTELUT

Eduskunnalle annetaan vuoden 2020 talousarvioesitystä (HE 29/2019 vp) täydentävä hallituksen esitys. Täydentävä esitys voidaan antaa, koska valtiovarainvaliokunta ei ole vielä antanut mietintöään 7.10.2019 annetusta hallituksen esityksestä vuoden 2020 talousarvioksi.

Tuloarviot

Tuloarviota alennetaan 95 milj. eurolla johtuen siitä, että verotuloarviota alennetaan 98 milj. eurolla ja sekalaisten tulojen arviota korotetaan 3 milj. eurolla.

Hallitus antaa esityksen uusien kone- ja laiteinvestointien korotetuista poistoista verovuosina 2020—2023. Esityksen mukaan hankintamenoista saisi verotuksessa tehdä kaksinkertaiset poistot säännönmukaisiin poistoihin verrattuna. Enimmäismäärän korotus koskisi uusia v. 2020—2023 hankittuja ja käyttöön otettuja hyödykkeitä. Oikeus korotettuihin poistoihin olisi yhteisöverovelvollisten yritysten lisäksi myös yhtymillä, kuten avoimilla yhtiöillä, kommandiittiyhtiöillä, elinkeinonharjoittajilla ja maatalouden harjoittajilla, mikä pienentää ansio- ja pääomatuloveron tuottoa 9 milj. eurolla v. 2020. Muutos aiheuttaa 17 milj. euron vähennyksen kuntien ansio- ja pääomatuloveroihin v. 2020, mikä korvataan kuntien verotulomenetysten kompensatiota korottamalla. Yhteisöveron osalta poisto-oikeuksia koskeva muutos alentaa kertymää 89 milj. eurolla v. 2020. Hallitusohjelman mukaisesti veroperustemuutos kompensoidaan nettomääräisesti kunnille muuttamalla yhteisöveron jako-osuuksia siten, että esityksen verotuottovaikutus kunnille on neutraali.

Määrärahat ja tasapaino

Varsinaisten tulojen 95 milj. euron vähennys ja määrärahojen 101 milj. euron lisäys huomioon ottaen vuoden 2020 täydentävä talousarvioesitys lisää valtion nettolainanoton tarvetta 196 milj. eurolla. Valtion nettolainanotoksi v. 2020 arvioidaan 2,2 mrd. euroa. Valtionvelan määrän arvioidaan olevan vuoden 2020 lopussa n. 110 mrd. euroa, mikä on n. 44 % suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Vaalikauden kehys

Vuoden 2020 kehystasoa tarkistetaan vastaamaan kehyksen hinta- ja rakennemuutoksia jäljempänä olevan taulukon mukaisesti n. 45 milj. eurolla. Tarkistusten jälkeinen menokehys vuodelle 2020 on 47 822 milj. euroa.

Talousarvioesitystä täydentävän esityksen jälkeen kehykseen luettavien menojen taso on 47 458 milj. euroa. Näin ollen vuoden 2020 jakamaton varaus on n. 64 milj. euroa, minkä lisäksi v. 2020 on käytettävissä 300 milj. euron lisäbudjettivaraus.

Kehyksen hinta- ja rakennemuutokset, milj. euroa

Momentti	Asia	2020
25.01.20	Ajoitusmuutos ns. WinCapita-korvausten maksatuksissa	20,0
24.30.66	Kehitysyhteistyön yhteishankkeet. Läpivirtauserä, vastaava tulo momentilla 12.24.99.	2,8
32.20.46	Momentilla siirytään määrärahan neutraalisti siirtomäärärahasta valtuusmenettelyyn. Tämän vuoksi tehdään kehyskorjaus jo aiemmin budjetoituja hankkeita koskien.	13,5
32.30.42	Ajoitusmuutos alueellisen pääomasijoitustoiminnan käynnistämiseksi.	8,4
Yhteensä		44,6

Poliittiset esikunnat

Ministeriöiden toimintamenoihin ehdotetaan yhteensä n. 1,6 milj. euroa lisäystä liittyen poliittisten valtiosuhteiden ja erityisavustajien lisääntyneeseen määrään.

Tuue-verkko

Sisäministeriön ja puolustusministeriön hallinnonalojen määrärahoihin ehdotetaan yhteensä n. 1,8 milj. euron lisäystä Valtorin turvallisuusverkon (Tuue-verkon) tietoturvan ja kybersuojauksen parantamisesta aiheutuvien maksujen korotusten kattamiseen.

Järjestöavustukset

Ulkoministeriön toimialaan liittyvien järjestöjen avustuksiin ehdotetaan 0,2 milj. euron lisäystä. Rauhanjärjestöjen toiminta-avustuksiin ehdotetaan 0,2 milj. euron lisäystä. Luonto- ja ympäristöjärjestöjen järjestöavustuksiin ehdotetaan 0,4 milj. euron lisäystä.

Osaamisen kehittäminen

Jatkuvaan oppimisen ja osaamisen kehittämiseen opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla ehdotetaan 20 milj. euron lisäystä siirtona työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalta julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden momentilta. Määrärahaa on tarkoitus käyttää jatkuvan oppimisen uudistuksen tukeen ja välittömien, nopeavaikutteisten työllisyyttä edistävien toimien toteuttamiseen. Näiden toimien koordinoitavien varten ehdotetaan samalta momentilta siirrettäväksi 1,2 milj. euroa ELY-keskusten toimintamenoihin.

Oikeusministeriön hallinnonala

Oikeusrekisterikeskuksen toimintamenoihin ehdotetaan 0,17 milj. euron lisäystä sormenjälkitunnisteiden vaihtamiseen kolmansien maiden rikosrekisterien välillä.

Lastensuojeluasioiden muutoksenhaun muutoksesta johtuviin lisätehtäviin ehdotetaan muille tuomioistuimille 0,15 milj. euron ja turvapaikka-asioiden ruuhkan purkuun 1,0 milj. euron kerta-luonteista lisäystä. Korkeimmalle hallinto-oikeudelle ja muille tuomioistuimille ehdotetaan yh-

teensä 2,32 milj. euron kertaluonteista lisäystä muiden oleskelulupa-asioiden määrän kasvun johdosta.

Ulkoministeriön hallinnonala

Varsinaisen kehitysyhteistyön momentilla varaudutaan Afrikan kehityspankin seitsemänteen pääomankorotukseen. Suomen osuus peruspääoman korotuksesta aiheutuvista maksuista on 30,4 milj. euroa ja vaadittaessa maksettavasta takuupääomasta on n. 470 milj. euroa.

Sisäministeriön hallinnonala

Poliisin toimintamenoihin vuodelle 2020 ehdotetaan 3 milj. euron lisäystä kertaluonteisiin toimintamenoihin.

Pelastusopiston toiminnan turvaamiseksi v. 2020 ehdotetaan pelastustoimelle lisäystä 2,4 milj. euroa.

Maahanmuuttoviraston kertaluonteisiin tietojärjestelmämenoihin ehdotetaan lisäystä 2 milj. euroa.

Puolustusministeriön hallinnonala

Puolustusmateriaalihankintoihin ehdotetaan 13,8 milj. euron lisäystä Laivue 2020 -hankkeelle vuoden 2019 neljännessä lisätalousarviossa esitetystä tilausvaltuusmuutoksesta johtuen.

Valtiovarainministeriön hallinnonala

Verohallinnon toimintamenoihin ehdotetaan 10 milj. euron lisäystä, joka aiheutuu auto- ja valmisteverotuksen siirron Tullilta Verohallinnolle toteuttavan AVA-hankkeen lisärahoitustarpeesta.

Valtiokonttorille ehdotetaan 405 000 euroa konsernilaskelmien kehittämiseen, mikä rahoitettaisiin määrärahasiirtona tuottavuuden edistämisen määrärahasta.

Valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihankkeelle ehdotetaan 4,7 milj. euron lisäystä siirtona tuottavuuden edistämisen määrärahasta.

Senaatti-kiinteistöjen investointivaltuutta ehdotetaan korotettavan 60 milj. eurolla ja lainanottovaltuutta nostettavan 20 milj. eurolla. Lisätarve aiheutuu tytäryhtiöiden purkamisesta.

EU:n lisätalousarvion ja Brexitin myöhentymisen aiheuttamien muutosten vuoksi ehdotetaan 119 milj. euron vähennystä Suomen maksuihin EU:lle.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

Opetushallituksen toimintamenoihin ehdotetaan 2 milj. euron lisäystä viraston toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi sekä 0,5 milj. euron lisäystä Education Finland -ohjelman toimeenpanoon.

Suomen Akatemian valtuuteen ehdotetaan 10 milj. euron lisäystä. Eurooppalaisen suurteholaskennan EuroHPC-yhteisyrityksen supertietokoneen kansallisia kustannuksia katetaan jo v. 2020 myös työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalta, jolloin Akatemian valtuudesta tähän kohdennettava rahoitus v. 2020 alenee 10 milj. euroa.

Rahoitustason säilyttämiseksi vuoden 2019 tasolla ehdotetaan lisäystä yhteensä 5,4 milj. euroa tieteen menoihin sekä museoiden, teattereiden ja orkestereiden sekä kuntien liikunta- ja nuorisotoimen valtionosuuteen.

Antidopinglaboratoriotoiminnan jatkamiseen Suomessa ehdotetaan kertaluonteista lisäystä 0,5 milj. euroa.

Maa- ja metsätalousministeriö

Luonnonvarakeskuksen toimintamenoihin ehdotetaan yhteensä n. 1,2 milj. euron lisäystä maatalouslaskennan 2020, ruokahävikkiseurannan ja päästökattodirektiivin kansalliseen toimeenpanoon.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

Perusväylänpitoon ehdotetaan 0,7 milj. euron pysyvää lisäystä raskaan liikenteen massojen valvonnasta annetusta EU-direktiivistä johtuvaan etäpunnitusjärjestelmän hankintaan. Tampere—Jyväskylä -radan suunnittelun valtuuteen ehdotetaan 3 milj. euron korotusta, mistä ei aiheudu määrärahalisäystä vuodelle 2020. Finavian lentoasemaverkoston ulkopuolisten lentoasemien ja lentopaikkojen tukeen ehdotetaan lisättäväksi 2 milj. euroa.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenoihin ehdotetaan 0,6 milj. euron lisäystä vaikuttavuusinvestointien osaamiskeskuksen perustamiseen.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenoihin ehdotetaan 1 milj. euron lisäystä viraston toiminnan turvaamiseen.

Laivanrakennuksen innovaatiotukeen ehdotetaan 33,9 milj. euron valtuutta uusiin laivahankkeisiin.

Alueellisten pääomasijoitusrahastojen perustamisen aikataulumuutoksen vuoksi yritysten kehittämishankkeiden tukemiseen ehdotetaan 8,4 milj. euron lisäystä, joka jää käyttämättä v. 2019.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

Kansaneläkelaitoksen sosiaaliturvarahastojen toimintamenojen valtionosuuteen ehdotetaan 1,4 milj. euron lisäystä. Tarve aiheutuu välttämättömästä lisäpanostuksesta tietoturvan kehittämiseen.

Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontaviraston toimintamomentille ehdotetaan 0,4 milj. euron lisäystä. Tarve aiheutuu EU:n lääketutkimusasetuksen toimeenpanosta.

Valtion mielisairaaloiden toimintamomentille ehdotetaan 0,5 milj. euron korotusta. Lisäyksen jälkeen valtio voi maksaa tahdosta riippumattomaan psykiatriseen hoitoon määrätyn henkilön hoidon kustannukset sellaisissa tilanteissa, joissa henkilöllä ei ole kotikuntaa Suomessa eikä hoidon maksaja määräydy minkään lainsäädännön nojalla.

Oikeuslääketieteellisen kuolemansyyn selvittämisen määrärahaan ehdotetaan 0,4 milj. euron lisäystä. Tarve aiheutuu poliisin tilaamien ruumiiden kuljetuksen menojen ja poliisin määräämien oikeuslääketieteellisten tutkimusten lisääntymisestä.

Valtion korvausta rintamaveteraanien kotiin vietäviin palveluihin ehdotetaan korotettavan 110 milj. eurolla. Korotustarve perustuu kuntien ilmoitukseen niiden arvioimasta määrärahatarpeesta veteraanien palvelujen toteuttamiseksi.

Rintamalisän määrää ehdotetaan korotettavaksi nykyisestä 50,19 eurosta 125 euroon kuukaudessa. Korotus tulisi voimaan 1.4.2020. Korotuksen vuoksi määrärahaan ehdotetaan ensi vuodelle 4,7 milj. euron lisäystä.

Ympäristöministeriön hallinnonala

Lahden kaupungille ehdotetaan 3 milj. euron avustusta Euroopan ympäristökaupunki 2021 -teemavuoden toteuttamiseen liittyviin kuluihin.

Käsiteltävänä olevat ja nyt ehdotettavat määrärahojen muutokset pääluokittain, euroa

Pääluokka	Hallituksen esitys talousarvioksi	Täydentävä esitys	Yhteensä
21. Eduskunta	127 106 000	-	127 106 000
22. Tasavallan presidentti	16 124 000	-	16 124 000
23. Valtioneuvoston kanslia	218 617 000	394 000	219 011 000
24. Ulkoministeriön hallinnonala	1 256 078 000	3 010 000	1 259 088 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	953 718 000	8 537 000	962 255 000
26. Sisäministeriön hallinnonala	1 519 562 000	8 696 000	1 528 258 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	3 157 817 000	14 590 000	3 172 407 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	18 493 176 000	-90 249 000	18 402 927 000
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	6 836 949 000	27 722 000	6 864 671 000

Käsiteltävänä olevat ja nyt ehdotettavat määrärahojen muutokset pääluokittain, euroa

Pääluokka	Hallituksen esitys talousarvioksi	Täydentävä esitys	Yhteensä
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	2 688 523 000	1 246 000	2 689 769 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	3 489 519 000	2 322 000	3 491 841 000
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	2 863 390 000	2 864 000	2 866 254 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	14 779 696 000	117 825 000	14 897 521 000
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	277 893 000	3 562 000	281 455 000
36. Valtionvelan korot	873 410 000	-	873 410 000
Yhteensä	57 551 578 000	100 519 000	57 652 097 000

Käsiteltävänä olevat ja nyt ehdotettavat tuloarvioiden muutokset osastoittain, euroa

Osasto	Hallituksen esitys talousarvioksi	Täydentävä esitys	Yhteensä
11. Verot ja veronluonteiset tulot	47 092 808 000	-98 000 000	46 994 808 000
12. Sekalaiset tulot	5 902 893 000	2 863 000	5 905 756 000
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	2 494 481 000	-	2 494 481 000
15. Lainat (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	98 028 000	-	98 028 000
Yhteensä (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	55 588 210 000	-95 137 000	55 493 073 000
15.03.01 Nettolainanotto ja velanhallinta	1 963 368 000	195 656 000	2 159 024 000
Yhteensä	57 551 578 000	100 519 000	57 652 097 000

TULOARVIOT

Osasto 11

VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

01. Ansio- ja pääomatuloverot

Momentille arvioidaan kertyvän 10 672 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 9 000 000 euroa talousarvioesityksen 10 681 000 000 euroon nähden aiheutuu hallituksen antamasta talousarvioesitykseen liittyvästä esityksestä, jonka mukaan uusien koneiden ja laitteiden hankintamenoista saisi elinkeinotulon ja maatilatalouden verotuksessa tehdä kaksinkertaiset poistot säännönmukaisiin poistoihin verrattuna verovuosina 2020—2023.

2020 talousarvio	10 672 000 000
2019 III lisätalousarvio	-361 000 000
2019 II lisätalousarvio	234 000 000
2019 I lisätalousarvio	156 000 000
2019 talousarvio	9 939 000 000
2018 tilinpäätös	9 701 120 659

02. Yhteisövero

Momentille arvioidaan kertyvän 4 367 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 89 000 000 euroa talousarvioesityksen 4 456 000 000 euroon nähden aiheutuu hallituksen antamasta talousarvioesitykseen liittyvästä esityksestä, jonka mukaan uusien koneiden ja laitteiden hankintamenoista saisi elinkeinotulon ja maatilatalouden verotuksessa tehdä kaksinkertaiset poistot säännönmukaisiin poistoihin verrattuna verovuosina 2020—2023. Hallitusohjelman mukaisesti veroperustemuutos kompensoidaan nettomääräisesti kunnille muuttamalla yhteisöveron jako-osuuksia siten, että esityksen verotuottovaikutus kunnille on neutraali.

2020 talousarvio	4 367 000 000
2019 I lisätalousarvio	-110 000 000
2019 talousarvio	4 428 000 000
2018 tilinpäätös	4 077 751 993

Osasto 12

SEKALAISET TULOT

24. Ulkoministeriön hallinnonala

99. Ulkoministeriön hallinnonalan tulot

Momentille arvioidaan kertyvän 58 424 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys talousarvioesityksen 55 561 000 euroon nähden on 2 863 000 euroa, mistä 63 000 euroa aiheutuu sotilaallisen kriisinhallinnan kurssitoiminnan tuloista, 2 300 000 euroa ministeriön ja Euroopan komission ja 500 000 euroa ministeriön ja Sitran yhteistoimintahankkeista saatavista maksuosuuksista. Yhteistoimintahankkeita vastaavat menot on budjetoitu momentille 24.30.66.

2020 talousarvio	58 424 000
2019 IV lisätalousarvio	1 100 000
2019 talousarvio	37 572 000
2018 tilinpäätös	56 142 266

Osasto 15

LAINAT

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

01. Nettolainanotto ja velanhallinta

Momentille merkitään nettotuloa 2 159 024 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 195 656 000 euroa talousarvioesityksen 1 963 368 000 euroon nähden aiheutuu tässä täydentävässä esityksessä ehdotetuista tuloarvioiden ja määrärahojen muutoksista.

Lisäksi talousarvioesityksen momentin selvitysosan taulukko korvataan oheisella taulukolla:

Tulot ja menot (milj. euroa)

Tulot	
Nimellisarvoinen nettolainanotto	2 209
Menot	
Emissiotappiot (netto)	-40
Pääomatappiot (netto)	-10
Nettotulot	2 159
2020 talousarvio	2 159 024 000
2019 IV lisätalousarvio	-19 187 000
2019 III lisätalousarvio	678 006 000
2019 II lisätalousarvio	-136 184 000
2019 I lisätalousarvio	226 788 000
2019 talousarvio	1 655 024 000
2018 tilinpäätös	-985 765 656

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 23 VALTIONEUVOSTON KANSLIA

01. Hallinto

01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 124 396 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos talousarvioesityksen 124 002 000 euroon nähden on 394 000 euroa, missä on otettu huomioon lisäyksenä 90 000 euroa siirtona momentilta 33.60.39 hallitusohjelman lapsistrategiatyön koordinointiin, 154 000 euroa poliittisen esikunnan määrän kasvusta johtuen ja 300 000 euroa komiteoiden keskitettyyn tukeen sekä vähennyksenä 150 000 euroa siirtona momentille 33.01.01 kansainvälisen tasa-arvopalkinnon hallinnointiin.

2020 talousarvio	124 396 000
2019 IV lisätalousarvio	524 000
2019 talousarvio	125 724 000
2018 tilinpäätös	127 656 000

Pääluokka 24

ULKOMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ulkoasiainhallinto

01. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 237 480 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos talousarvioesityksen 235 405 000 euroon nähden on 2 075 000 euroa, missä on otettu huomioon lisäyksenä 102 000 euroa poliittisten esikuntien kasvusta, 2 000 000 euroa siirtona momentilta 24.30.66 kehitysyhteistyöhallinnon vahvistamiseksi ministeriössä ja edustustoissa hallitusohjelman mukaisesti ja 65 000 euroa siirtona momentilta 24.30.66 Suomen Kiovan suur- lähetyksessä toimivan opetussektorin erityisasiantuntijan palkkaus- ja muihin menoihin sekä vähennyksenä 92 000 euroa siirtona momentille 26.01.01 Suomen pysyvässä edustustossa toimineen maahanmuuton erityisasiantuntijan palkkaus- ja muina menoina.

2020 talousarvio	237 480 000
2019 talousarvio	225 276 000
2018 tilinpäätös	222 562 000

10. Kriisinhallinta

20. Suomalaisen kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (siirtomääräraha 2 v)

Käyttösuunnitelma (euroa)

01.	EU:n taisteluosastojen koulutus- ja valmiusmenot	3 945 000
04.	Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	1 910 000
05.	Yhteiset menot	10 819 000
08.	Resolute Support -operaatio, Afganistan	6 881 000
09.	Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, kansallisesta kriisinhallinnan veteraanikortista aiheutuviin menoihin, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin	2 825 000
11.	EUTM/Somalialan koulutusoperaation menot	1 061 000

Käyttösuunnitelma (euroa)

14.	Libanonin kriisinhallintaoperaation menot	14 827 000
15.	EUTM/Malin koulutusoperaation menot	547 000
16.	Malin YK-operaation menot (MINUSMA)	750 000
18.	Irakin koulutusoperaation menot	7 610 000
19.	EUNAVFOR MED, Välimeren operaation menot	1 391 000
23.	Naton Irakin koulutusoperaation menot	514 000
Yhteensä		53 080 000

Selvitysosa: Päätösoosan käyttösuunnitelma korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan käyttösuunnitelman.

Talousarvioesitykseen nähden käyttösuunnitelmaan on lisätty uusi kohta 19. EUNAVFOR MED, jolle ehdotetaan 1 391 000 euroa. Suomen osallistuminen operaatioon jatkuu myös vuonna 2020 enintään 10 esikuntaupseerilla.

Lisäksi talousarvioesitykseen nähden käyttösuunnitelmakohtasta 01. on vähennetty 765 000 euroa, käyttösuunnitelmakohtaan 05. on lisätty 600 000 euroa, käyttösuunnitelmakohtasta 11. on vähennetty 72 000 euroa, käyttösuunnitelmakohtaan 15. on lisätty 87 000 euroa ja käyttösuunnitelmakohtasta 16. on vähennetty 410 000 euroa. Muutokset johtuvat operaatioiden suunnittelu- ja perusteiden muutoksista.

Muutosten johdosta käyttösuunnitelmakohtasta 09. on vähennetty 831 000 euroa.

2020 talousarvio	53 080 000
2019 IV lisätalousarvio	—
2019 talousarvio	51 168 000
2018 tilinpäätös	57 999 000

21. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (kiinteä määräraha)**Käyttösuunnitelma (euroa)**

01.	Siviilikriisinhallinta	16 285 000
02.	Vaalitarkkailijat	300 000
Yhteensä		16 585 000

Selvitysosa: Päätösoosan käyttösuunnitelma korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan käyttösuunnitelman.

Talousarvioesitykseen nähden käyttösuunnitelmakohtasta 01. on siirretty 50 000 euroa käyttösuunnitelmakohtaan 02. Muutos johtuu vaalikierrosten lisääntymisestä ja vaalitarkkailijoiden kohonneista kustannuksista.

2020 talousarvio	16 585 000
2019 talousarvio	15 360 000
2018 tilinpäätös	14 854 444

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 684 836 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

4) ministeriön ja Euroopan komission sekä ministeriön ja Sitran yhteistoimintahankkeiden menojen maksamiseen.

Käyttösuunnitelma (euroa)

1.	Monenkeskinen kehitysyhteistyö	219 055 000
2.	Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö	186 666 000 ¹⁾
3.	Euroopan kehitysrahasto	67 800 000
4.	Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	31 885 000
5.	Humanitaarinen apu	72 500 000
6.	Kehitysyhteistyön suunnittelu- ja tukitoiminnot sekä kehityspoliittinen tiedotus	4 480 000
7.	Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	1 450 000
8.	Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle ja kehitysyhteistyötiedotukselle sekä kuntasektorin kehitysyhteistyölle	75 300 000
9.	Korkotuki-instrumentti	25 700 000
Yhteensä		684 836 000

¹⁾ Sisältää ministeriön ja Euroopan komission välisten yhteistoimintahankkeiden menoja yhteensä 8 100 000 euroa ja ministeriön ja Sitran välisen yhteistoimintahankkeen menoja 500 000 euroa. Lisäksi sisältää Finnfundin erityisriskirahoituksen tappioiden korvaamiseen 4 000 000 euroa.

Valtuus

1) Vuoden 2020 aikana saa tehdä uusia kehitysyhteistyösopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2020 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 430 395 000 euroa.

2) Vuonna 2020 saa sitoutua Afrikan kehitys pankin peruspääoman korotukseen, josta aiheutuu menoja vuosina 2021—2028 yhteensä 30 400 000 euroa.

3) Vuonna 2020 saa sitoutua Afrikan kehitys pankin takuupääomakorotukseen yhteensä 470 413 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen, päätösosan toisen kappaleen kohta 4) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdan 4), päätösosan käyttösuunnitelma korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan käyttösuunnitelman ja päätösosan valtuuskohta korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan valtuuskohdan.

Muutos talousarvioesityksen 684 101 000 euroon nähden on 735 000 euroa, missä on otettu huomioon lisäyksenä 2 300 000 euroa Euroopan komission maksuosuudesta Nepal in Kaukolännen vesivarainhoidon yhteistoimintahankkeelle ja 500 000 euroa Sitran maksuosuudesta Suomen ja Afrikan kehitys pankin kumppanuushankkeeseen kiertotalouden jalkauttamiseen Afrikassa sekä vähennyksenä 2 000 000 siirtona momentille 24.01.01 kehitysyhteistyöhallinnon vahvistamiseksi ministeriössä ja edustustoissa hallitusohjelman mukaisesti ja 65 000 euroa siirtona momentille 24.01.01 Suomen suurlähetystössä Kiovassa toimivan opetussektorin erityisasiantuntijan palk-

kaus- ja muihin menoihin. Muutosten johdosta talousarvioesitykseen nähden käyttösuunnitelma-kohtaan 2. on lisätty 2 735 000 euroa ja käyttösuunnitelmakohtasta 4. on vähennetty 1 500 000 euroa.

Talousarvioesitykseen nähden momentin valtuudesta on vähennetty 30 400 000 euroa (UA 24 020 000), joka on siirretty omaksi valtuudeksi Afrikan kehitys pankin peruspääoman korotuksesta aiheutuviin menoihin sitoutumiseen vuosina 2021—2028. Lisäksi talousarvioesitykseen nähden momentille on lisätty 470 413 000 euron (UA 376 330 000) valtuus Afrikan kehitys pankin takuupääomaan korotukseen sitoutumiseen. Valtuusmuutokset liittyvät Afrikan kehitys pankin seitsemänteen pääomankorotukseen. Osakkeiden merkintävaluutta on UA (Unit of Account) ja valtuuksien vasta-arvot on laskettu 26.9.2019 mukaisilla valuuttakursseilla EUR/UA=1,25.

2020 talousarvio	684 836 000
2019 II lisätalousarvio	—
2019 talousarvio	583 759 000
2018 tilinpäätös	563 441 227

89. *Kehitysyhteistyön finanssisijoitukset (siirtomääräraha 3 v)*

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) finanssisijoituksiin ja lainoihin osana Suomen kehitysyhteistyötä
- 2) Afrikan kehitysrahastolle tai Maailmanpankin köyhien maiden rahastolle myönnettäviin lainoihin. Tällainen laina voidaan myöntää vakuutta vaatimatta.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen.

Vuodelle 2020 budjetoitua määrärahaa on tarkoitus käyttää muun muassa lainan myöntämiseen Afrikan kehitys pankin rahastolle. Talousarvioesitykseen nähden päätösosaan on lisätty mahdollisuus myöntää tällainen laina vakuutta vaatimatta. Päätösosaan on talousarvioesitykseen nähden lisätty myös mahdollisuus myöntää vakuudeton laina Maailmanpankin köyhien maiden rahastolle.

2020 talousarvio	129 730 000
2019 talousarvio	130 000 000
2018 tilinpäätös	130 000 000

90. Ulkoministeriön hallinnonalan muut menot

50. Eräät valtionavut (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 1 541 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 200 000 euroa talousarvioesityksen 1 341 000 euroon nähden aiheutuu tasomuutoksesta.

2020 talousarvio	1 541 000
2019 talousarvio	1 541 000
2018 tilinpäätös	1 339 280

Pääluokka 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ministeriö ja hallinto

01. Oikeusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 23 857 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos talousarvioesityksen 23 164 000 euroon nähden on 693 000 euroa.

Muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 413 000 euroa poliittisen esikunnan kasvusta johtuen, 200 000 euroa siirtona momentilta 25.01.03 naiseen kohdistuvan väkivallan raportoinnin valmisteluun, 260 000 euroa siirtona momentilta 25.10.03, mistä 180 000 euroa pääluottamusmies-toimintaan ja 80 000 euroa Valtiokonttorin perimän hyvitysasian käsittelyn viivästymisestä johtuen sekä 490 000 euroa siirtona momentilta 25.10.04, mistä 420 000 euroa oikeusavun ja edunvalvonnan koulutukseen ja 70 000 euroa ennakoivaan talousneuvonta -hankkeeseen. Muutoksessa on otettu huomioon vähennyksenä 670 000 euroa siirtona momentille 25.10.03 Tuomioistuinvirastoon oikeusministeriöstä siirtyviä resursseja vastaavasti.

2020 talousarvio	23 857 000
2019 IV lisätalousarvio	—
2019 talousarvio	20 783 000
2018 tilinpäätös	20 230 000

03. Oikeusministeriön yhteydessä toimivien viranomaisten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 10 042 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys talousarvioesityksen 10 246 000 euroon nähden on 204 000 euroa, mistä 200 000 euroa on siirtoa momentille 25.01.01 naiseen kohdistuvan väkivallan raportoinnin valmisteluun ja 4 000 euroa siirtoa momentille 25.01.21 hallinnonalan virastojen hallinnollisten asioiden asiankäsittelyjärjestelmän uudistamiseen.

2020 talousarvio	10 042 000
2019 talousarvio	9 853 000
2018 tilinpäätös	8 027 000

05. Oikeusrekisterikeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 8 173 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos talousarvioesityksen 7 930 000 euroon nähden on 243 000 euroa, missä on otettu huomioon lisäyksenä 170 000 euroa sormenjälkitunnisteiden vaihtamisesta kolmansien maiden rikosrekisterien välillä aiheutuviin tietojärjestelmämuutoksiin ja 75 000 euroa tuontivalvonnan seuraamusmaksun toteutuksesta Rajsa-täytäntöönpanojärjestelmään sekä vähennyksenä 2 000 euroa siirtona momentille 25.01.21 hallinnonalan virastojen hallinnollisten asioiden asiankäsitteilyjärjestelmän uudistamiseen.

2020 talousarvio	8 173 000
2019 talousarvio	8 471 000
2018 tilinpäätös	9 576 000

21. Oikeusministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 538 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös enintään kuutta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin tuottavuustoimien edistämiseksi.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan kolmannen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 245 000 euroon nähden on 293 000 euroa, mistä 4 000 euroa on siirtoa momentilta 25.01.03, 2 000 euroa momentilta 25.01.05, 3 000 euroa momentilta 25.10.01, 3 000 euroa momentilta 25.10.02, 110 000 euroa momentilta 25.10.03, 41 000 euroa momentilta 25.10.04, 42 000 euroa momentilta 25.20.01, 19 000 euroa momentilta 25.30.01 ja 69 000 euroa momentilta 25.40.01 hallinnonalan virastojen hallinnollisten asioiden asiankäsitteilyjärjestelmän uudistamiseen.

2020 talousarvio	538 000
2019 talousarvio	245 000
2018 tilinpäätös	115 000

29. Oikeusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 49 810 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys 3 070 000 euroa talousarvioesityksen 46 740 000 euroon nähden aiheutuu hallinnonalan arvonlisäveromenojen kasvusta. Tilinpäätösennuste vuodelle 2019 on 4 755 000 euroa vuoden 2019 varsinaisen talousarvion arviota suurempi ja kasvun arvioidaan koskevan myös vuotta 2020 ottaen kuitenkin vähennyksenä huomioon vuoden 2019 eduskunta- ja europarlamenttivaalien toteutuneet arvonlisäveromenot.

2020 talousarvio	49 810 000
2019 IV lisätalousarvio	4 755 000
2019 talousarvio	46 745 000
2018 tilinpäätös	46 740 474

50. Avustukset (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 12 605 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 200 000 euroa talousarvioesityksen 12 405 000 euroon nähden aiheutuu rauhanjärjestöjen toiminta-avustusten tasokorotuksesta.

2020 talousarvio	12 605 000
2019 talousarvio	9 052 000
2018 tilinpäätös	8 332 287

10. Tuomioistuimet ja oikeusapu

01. Korkeimman oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 8 793 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 3 000 euroa talousarvioesityksen 8 796 000 euroon nähden on siirtoa momentille 25.01.21 hallinnonalan virastojen hallinnollisten asioiden asiankäsittelyjärjestelmän uudistamiseen.

2020 talousarvio	8 793 000
2019 talousarvio	8 777 000
2018 tilinpäätös	8 667 000

02. Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 11 817 000 euroa.

Korkeimpaan hallinto-oikeuteen perustetaan kaksi oikeusneuvoksen virkaa 1.3.2020 lukien.

Selvitysosa: Päätösoosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen ja päätösoosan toinen kappale lisätään talousarvioesityksen momentin päätösoosan kolmanneksi kappaleeksi.

Muutos talousarvioesityksen 11 600 000 euroon nähden on 217 000 euroa, missä on otettu huomioon lisäyksenä 220 000 euroa asiamäärän kasvun oleskelulupa-asioissa johdosta ja vähennyksenä 3 000 euroa siirtana momentille 25.01.21 hallinnonalan virastojen hallinnollisten asioiden asiankäsittelyjärjestelmän uudistamiseen.

2020 talousarvio	11 817 000
2019 talousarvio	12 018 000
2018 tilinpäätös	13 562 000

03. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 255 060 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos talousarvioesityksen 251 510 000 euroon nähden on 3 550 000 euroa, missä on otettu huomioon lisäyksenä 670 000 euroa Tuomioistuinvirastoon oikeusministeriöstä siirtyviä resursseja vastaavan määrärahan siirto momentilta 25.01.01, 1 000 000 euroa turvapaikka-asioden ruuhkan purkuun, 2 100 000 euroa oleskelulupa-asioden asiamäärän kasvun ja 150 000 euroa lastensuojeluasioiden muutoksenhausta aiheutuvan menojen kasvun johdosta sekä vähennyksenä 180 000 euroa pääluottamusmiestoiminnan kustannusten siirrosta momentille 25.01.01, 80 000 euroa siirrosta momentille 25.01.01 johtuen Valtiokonttorin perimän hyvityksien käsittelyn viivästymisestä tuomioistuimessa ja 110 000 euroa siirrosta momentille 25.01.21 hallinnonalan virastojen hallinnollisten asioiden asiankäsittelyjärjestelmän uudistamiseen.

2020 talousarvio	255 060 000
2019 I lisätalousarvio	207 000
2019 talousarvio	251 108 000
2018 tilinpäätös	252 023 000

04. Oikeusapu- ja edunvalvontapiirien ja kuluttajariitalautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 75 135 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys talousarvioesityksen 75 666 000 euroon nähden on 531 000 euroa, mistä 420 000 euroa aiheutuu oikeusavun ja edunvalvonnan koulutuskustannusten siirrosta momentille 25.01.01, 70 000 euroa ennakoivan talousneuvonta -hankkeen palkkausmenojen siirrosta momentille 25.01.01 ja 41 000 euroa siirrosta momentille 25.01.21 hallinnonalan virastojen hallinnollisten asioiden asiankäsittelyjärjestelmän uudistamiseen.

2020 talousarvio	75 135 000
2019 I lisätalousarvio	80 000
2019 talousarvio	72 191 000
2018 tilinpäätös	65 609 000

50. *Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 75 805 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

4) enintään 2 000 000 euroa konkurssilain (120/2004) mukaisten julkisselvittäjien ja pesänhoitajien palkkioihin sekä julkisselvityksestä aiheutuvien muiden konkurssimenettelyn menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toisen kappaleen kohta 4) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdan 4).

Lisäys 300 000 euroa talousarvioesityksen 75 505 000 euroon nähden aiheutuu julkisselvitysmenojen kasvusta.

2020 talousarvio	75 805 000
2019 IV lisätalousarvio	300 000
2019 talousarvio	75 255 000
2018 tilinpäätös	78 838 600

20. Maksuhäiriöt, ulosotto ja konkurssivalvonta

01. *Ulosottolaitoksen ja konkurssivalvonnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 103 247 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos talousarvioesityksen 102 299 000 euroon nähden on 948 000 euroa, missä on otettu huomioon lisäyksenä 990 000 euroa siirtana momentilta 28.70.20 konkurssien ja yrityssaneerausasioiden asianhallintajärjestelmän (Kosti-hanke) kehittämiseen ja vähennyksenä 42 000 euroa siirtana momentille 25.01.21 hallinnonalan virastojen hallinnollisten asioiden asiankäsitelyjärjestelmän uudistamiseen.

2020 talousarvio	103 247 000
2019 talousarvio	101 690 000
2018 tilinpäätös	101 322 000

30. Syyttäjät

01. Syyttäjälaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 48 146 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Vähennys 19 000 euroa talousarvioesityksen 48 165 000 euroon nähden on siirtoa momentille 25.01.21 hallinnonalan virastojen hallinnollisten asioiden asiankäsittelyjärjestelmän uudistamiseen.

2020 talousarvio	48 146 000
2019 I lisätalousarvio	87 000
2019 talousarvio	45 761 000
2018 tilinpäätös	45 042 000

40. Rangaistusten täytäntöönpano

01. Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 218 912 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys talousarvioesityksen 219 132 000 euroon nähden on 220 000 euroa, mistä 151 000 euroa on siirtoa momentille 33.01.06 vankiterveydenhuollon turvaamiseksi Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisessa vankiterveydenhuollon yksikössä ja 69 000 euroa on siirtoa momentille 25.01.21 hallinnonalan virastojen hallinnollisten asioiden asiankäsittelyjärjestelmän uudistamiseen.

2020 talousarvio	218 912 000
2019 talousarvio	216 499 000
2018 tilinpäätös	211 112 000

Pääluokka 26

SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Sisäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 15 079 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys talousarvioesityksen 14 730 000 euroon nähden on 349 000 euroa, mistä 169 000 euroa aiheutuu poliittisen esikunnan kasvusta, 92 000 euroa maahanmuuton asiantuntijan paluuseen liittyvästä siirrosta momentilta 24.01.01 ja 88 000 euroa määräaikaiseen tehtäväjärjestelyyn liittyvästä siirrosta momentilta 26.01.20.

2020 talousarvio	15 079 000
2019 IV lisätalousarvio	-82 000
2019 I lisätalousarvio	104 000
2019 talousarvio	14 425 000
2018 tilinpäätös	13 974 000

20. Tietohallinnon yhteiset menot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 594 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 88 000 euroa talousarvioesityksen 1 682 000 euroon nähden aiheutuu määräaikaisen tehtäväjärjestelyn mukaisesta siirrosta momentille 26.01.01.

2020 talousarvio	1 594 000
2019 IV lisätalousarvio	-88 000
2019 talousarvio	8 017 000
2018 tilinpäätös	8 017 000

66. *Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksuosuudet ulkomaille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 960 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sisäasiainhallinnon kansainvälisten järjestöjen (Interpol, IGC¹⁾, IOM, ICMPD²⁾, COSPAS-SARSAT³⁾ ja ICAO PKD⁴⁾) jäsenmaksujen, maksuosuuksien ja vastaavien velvoitteiden suorittamisesta aiheutuvien menojen sekä YK:lle teollisuusonnettomuuksien rajojen yli ulottuvista vaikutuksista koskevan yleissopimuksen kansainvälisen toimeenpanon tukemisesta aiheutuvien avustusten maksamiseen.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys 10 000 euroa talousarvioesityksen 950 000 euroon nähden aiheutuu YK:n teollisuusonnettomuuksien rajojen yli ulottuvia vaikutuksia koskevan yleissopimuksen toimeenpanon avustuksista.

2020 talousarvio	960 000
2019 talousarvio	1 017 000
2018 tilinpäätös	781 166

10. Poliisitoimi

01. *Poliisitoimen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 763 152 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos talousarvioesityksen 759 392 000 euroon nähden on 3 760 000 euroa, missä on otettu huomioon lisäyksenä 3 000 000 euroa poliisin toimitilahankkeisiin, 810 000 euroa turvallisuusverkon palvelumaksujen hinnankorotuksesta johtuen ja vähennyksenä 50 000 euroa siirtona momentille 33.02.20 aiheutuen Ahvenanmaan oikeuslääketieteellisiin ruumiinavauksiin liittyvistä vainajien kuljetuksista ja oikeuslääketieteellisistä tutkimuksista.

2020 talousarvio	763 152 000
2019 IV lisätalousarvio	4 880 000
2019 I lisätalousarvio	1 600 000
2019 talousarvio	753 095 000
2018 tilinpäätös	738 069 000

¹⁾ IGC = Inter-Governmental Consultations on Asylum, Refugee and Migration Policies in Europe, North America and Australia

²⁾ ICMPD = International Centre for Migration Policy Development

³⁾ COSPAS-SARSAT = satelliittipaikannusta maalla, merellä ja ilmassa hyödyntävä maailmanlaajuinen etsintä- ja pelastusjärjestelmä

⁴⁾ ICAO PKD = kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön sähköinen varmennepankki

20. Rajavartiolaitos

01. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 244 599 000 euroa.

Perustetaan yksi amiraalin/kenraalin virka 1.1.2020 lukien.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toinen kappale lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan kolmanneksi kappaleeksi.

Lisäys 265 000 euroa talousarvioesityksen 244 334 000 euroon nähden aiheutuu turvallisuusverkon palvelumaksujen hinnankorotuksesta.

2020 talousarvio	244 599 000
2019 IV lisätalousarvio	1 070 000
2019 I lisätalousarvio	1 020 000
2019 talousarvio	234 690 000
2018 tilinpäätös	238 122 000

70. Ilma- ja vartioalusten hankinta (siirtomääräraha 5 v)

Valtuus

Mikäli vuoden 2019 talousarviossa uudistettua meriveneiden hankintaan tarkoitettua valtuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä sitoumuksia vuonna 2020.

Selvitysosa: Päätösosa lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan valtuuskohdaksi.

Meriveneiden hankintasopimus telakan kanssa on tehty syksyn 2019 aikana, veneiden varustamiseen liittyvä hankintasopimus toisen toimittajan kanssa tehdään vasta vuoden 2020 aikana.

2020 talousarvio	23 510 000
2019 talousarvio	9 010 000
2018 tilinpäätös	15 500 000

30. Pelastustoimi ja hätäkeskustoiminta

01. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 16 907 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 2 400 000 euroa talousarvioesityksen 14 507 000 euroon nähden aiheutuu pelastusopiston toiminnan turvaamisesta.

2020 talousarvio	16 907 000
2019 talousarvio	16 321 000
2018 tilinpäätös	17 802 000

40. Maahanmuutto

01. Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 54 713 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 2 000 000 euroa talousarvioesityksen 52 713 000 euroon nähden aiheutuu välttämättömistä ICT-menoista.

2020 talousarvio	54 713 000
2019 IV lisätalousarvio	5 846 000
2019 II lisätalousarvio	100 000
2019 I lisätalousarvio	5 063 000
2019 talousarvio	28 611 000
2018 tilinpäätös	49 750 000

Pääluokka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Puolustuspolitiikka ja hallinto

01. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 16 796 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 67 000 euroa talousarvioesityksen 16 729 000 euroon nähden aiheutuu ministerin erityisavustajien lukumäärän kasvun vaikutuksista matkustus- ja edustamiskuluihin sekä poliittisen esikunnan assistenttien määrän kasvusta.

2020 talousarvio	16 796 000
2019 II lisätalousarvio	400 000
2019 talousarvio	15 612 000
2018 tilinpäätös	14 283 000

10. Sotilaallinen maanpuolustus

01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 931 948 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

2) enintään 1 200 000 euroa palvelussuhdeasuntojen vuokraosuuksien maksamiseen Puolustusvoimien toiminnallisiin tarpeisiin perustuen tai puolustusministeriön määräämäksi siirtymäajaksi puolustushallinnon rakennemuutoksen henkilöstöjärjestelyihin liittyvistä syistä tai muihin puolustushallinnon vastaaviin tarpeisiin perustuen.

Valtuus

1) Vuonna 2020 saa tehdä Puolustusvoimien toiminnan edellyttämiä materiaalin ja palvelujen hankintaan liittyviä pitkäaikaisia sopimuksia siten, että niistä saa aiheutua valtion talousarvion voimaantulopäivän valuuttakurssitasolla valtiolle menoja vuosina 2020—2024 enintään 131 704 000 euroa (Vuoden 2020 toimintamenojen tilausvaltuus).

Selvitysosa: Päätösoosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen, päätösoosan toisen kappaleen kohta 2) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan toisen kappaleen kohdan 2) ja päätösoosan valtuuskohdan kohta 1) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan valtuuskohdan kohdan 1).

Muutos talousarvioesityksen 1 931 750 000 euroon nähden on 198 000 euroa, missä on otettu huomioon lisäyksenä 753 000 euroa Valtorin valvonta- ja tilannekuvapalvelun palvelumaksun korotuksesta johtuen ja vähennyksenä 555 000 euroa eräiden hankintojen siirtona momentille 27.10.18. Kyseisiä hankintoja ei voi tehdä toimintamäärärahalta.

Asuntosubventiomäärärahan vähentäminen 300 000 eurolla talousarvioesitykseen nähden aiheutuu määrärahatarpeen tarkentumisesta.

Vuoden 2020 toimintamenojen tilausvaltuuden enimmäismäärän vähentäminen 724 000 eurolla johtuu tilausvaltuudella tehtävien sopimusten tarkentumisesta.

Tilausvaltuuteen ehdotettavat muutokset toteutetaan puolustusministeriön hallinnonalalle vahvistettujen valtiontalouden kehysten puitteissa.

Edellä mainitun tilausvaltuuden muutoksen johdosta valtuustaulukko muuttuu seuraavaksi:

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2020	2021	2022	2023	2024—	Yhteensä vuodesta 2020 lähtien
Vanhat tilausvaltuudet						
KASI-järjestelmän ylläpito -tilausvaltuus	3 000					3 000
Kunnossapidon kumppanuus (Millog) -tilausvaltuus	93 897					93 897
Vuoden 2016 toimintamenojen tilausvaltuus	6 380	5 600				11 980
Vuoden 2017 toimintamenojen tilausvaltuus	13 330	8 754				22 084
Alkeis- ja peruslentokoulutuksen koulutus- järjestelmän palveluhankinta -tilausvaltuus	4 581					4 581
Vuoden 2018 toimintamenojen tilausvaltuus	28 652	1 500	4 800			34 952
Vuoden 2019 toimintamenojen tilausvaltuus	108 940	34 899	8 250			152 089
Vanhat tilausvaltuudet yhteensä	258 780	50 753	13 050			322 583
Uusi tilausvaltuus						
Vuoden 2020 toimintamenojen tilausvaltuus	80	90 965	19 645	10 773	10 241	131 704
Uusi tilausvaltuus yhteensä	80	90 965	19 645	10 773	10 241	131 704
Valtuudet yhteensä	258 860	141 718	32 695	10 773	10 241	454 287

2020 talousarvio	1 931 948 000
2019 IV lisätalousarvio	-1 253 000
2019 I lisätalousarvio	-6 563 000
2019 talousarvio	1 940 066 000
2018 tilinpäätös	1 939 124 000

18. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 5 v)

Momentille myönnetään 779 440 000 euroa.

Muihin puolustusmateriaalihankintoihin kuin tilausvaltuuksista aiheutuvien menojen tai niihin liittyvistä indeksi- ja valuuttakurssimuutoksista aiheutuvien menojen maksamiseen saa käyttää määrärahaa enintään 240 459 000 euroa.

Valtuus

1) Vuonna 2020 saa tehdä sotilaallisen maanpuolustuksen suorituskyvyn parantamiseksi Puolustusvoimien materiaaliseen kehittämiseen liittyen uusia sopimuksia siten, että niistä saa aiheutua talousarvion voimaantulopäivän valuuttakurssitasolla valtiolle menoja vuosina 2020—2024 enintään 58 820 000 euroa (Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen -tilausvaltuus, PV-KEH 2020).

PVKEH 2020 -tilausvaltuuden enimmäismäärän mukaiset suoritukset voidaan sitoa alaa kuvaavaan hintakehitykseen vuoden 2020 ensimmäisestä vuosineljänneksestä alkaen.

Selvitysosa: Päätösoosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen, päätösoosan toinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan kolmannen kappaleen ja päätösoosan valtuuskohdan kohta 1) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan valtuuskohdan kohdan 1).

Lisäys talousarvioesityksen 765 115 000 euroon nähden on 14 325 000 euroa, mistä 13 770 000 euroa aiheutuu Laivue 2020 -hanketta koskevasta, vuoden 2019 neljänteen lisätalousarvioesitykseen ehdotetusta tilausvaltuusmuutoksesta ja 555 000 euroa siirrosta momentilta 27.10.01.

Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2020) -tilausvaltuuden enimmäismäärän lisääminen 5 020 000 eurolla talousarvioesityksen 53 800 000 euroon nähden aiheutuu tilausvaltuuteen suunniteltujen hankintojen tarkentumisesta. Samalla tilausvaltuuden voimassaoloaikaa jatketaan vuodesta 2022 vuoteen 2024.

Tilausvaltuuteen ehdotettava muutos toteutetaan puolustusministeriön hallinnonalalle vahvistettujen valtiontalouden kehysten puitteissa.

Edellä mainitun tilausvaltuuden muutoksen johdosta valtuustaulukko muuttuu seuraavaksi:

**Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot
(1 000 euroa)**

	2020	2021	2022	2023	2024—	Yhteensä vuodesta 2020 lähtien
Vanhat tilausvaltuudet						
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2014) -tilausvaltuus	22 000					22 000
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2016) -tilausvaltuus	12 355					12 355
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2017) -tilausvaltuus	105 913	27 299	25 772	20 587	52 771	232 342
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2018) -tilausvaltuus	337 280	288 276	241 028	236 060	294 278	1 396 922
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2019) -tilausvaltuus	32 035	18 795	3 550			54 380
Vanhat tilausvaltuudet yhteensä	509 583	334 370	270 350	256 647	347 049	1 717 999
Uusi tilausvaltuus						
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2020) -tilausvaltuus	20 200	20 920	15 700	1 000	1 000	58 820
Uusi tilausvaltuus yhteensä	20 200	20 920	15 700	1 000	1 000	58 820
Valtuudet yhteensä	529 783	355 290	286 050	257 647	348 049	1 776 819
2020 talousarvio						779 440 000
2019 IV lisätalousarvio						7 839 000
2019 I lisätalousarvio						8 177 000
2019 talousarvio						774 456 000
2018 tilinpäätös						525 842 000

30. Sotilaallinen kriisinhallinta
20. Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot (siirtomääräraha 2 v)
Käyttösuunnitelma (euroa)

01.	Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	1 164 000
03.	Sotilastarkkailijatoiminnan menot	2 235 000
04.	Resolute Support -operaatio, Afganistan	7 710 000
05.	Irakin koulutusoperaation menot	9 355 000
07.	Kriisinhallintaoperaatioiden yhteiset menot	5 854 000
08.	Kriisinhallinnan joukkojen kehittämisohjelma	12 380 000
09.	EU:n taisteluosastojen koulutusajan palkkaus-, muutto- ja asumismenot sekä siirtokorvaukset	410 000
10.	EUNAVFOR MED, Välimeren operaation menot	230 000
11.	EUTM/Somalian koulutusoperaation menot	656 000

Käyttösuunnitelma (euroa)

15.	Libanonin kriisinhallintaoperaation menot	12 805 000
16.	EUTM/Malin koulutusoperaation menot	404 000
17.	Malin YK-operaation menot (MINUSMA)	515 000
19.	Naton Irakin koulutusoperaation menot (NMI)	475 000
20.	Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, kansainvälisestä helikopterirahastosta aiheutuviin menoihin, Pohjoismaiden Base Camp -pooliin osallistumisesta aiheutuviin menoihin, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin	5 466 000
Yhteensä		59 659 000

Selvitysosa: Päätösosan käyttösuunnitelma korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan käyttösuunnitelman.

Talousarvioesitykseen nähden käyttösuunnitelmaan on lisätty uusi kohta 10. EUNAVFOR MED, Välimeren operaation menot, koska Suomi tulee jatkamaan enintään kymmenellä sotilaalla osallistumistaan EU:n Välimerellä tapahtuvaan ihmissalakuljetusta ja -kauppaa ehkäisevään Sophia-operaatioon. Tämän osalta määräraharapeeksi on arvioitu 230 000 euroa.

Lisäksi talousarvioesitykseen nähden käyttösuunnitelmakohtaan 01. on lisätty 67 000 euroa, käyttösuunnitelmakohtasta 05. on vähennetty 2 520 000 euroa, käyttösuunnitelmakohtaan 07. on lisätty 474 000 euroa, käyttösuunnitelmakohtaan 08. on lisätty 2 880 000 euroa, käyttösuunnitelmakohtaan 11. on lisätty 114 000 euroa, käyttösuunnitelmakohtasta 15. on vähennetty 420 000 euroa, käyttösuunnitelmakohtaan 16. on lisätty 40 000 euroa, käyttösuunnitelmakohtasta 17. on vähennetty 50 000 euroa ja käyttösuunnitelmakohtasta 20. on vähennetty 815 000 euroa. Tehdyt muutokset aiheutuvat pääosin operaatioiden tarkentuneista suunnitteluperusteista sekä yhteisten menojen ja kriisinhallinnan joukkojen kehittämisohjelman määräraharapeista.

2020 talousarvio	59 659 000
2019 I lisätalousarvio	-158 000
2019 talousarvio	58 538 000
2018 tilinpäätös	58 381 000

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Valtiovarainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 34 197 000 euroa.

Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Selvitysosa: Lisäys 124 000 euroa talousarvioesityksen 34 073 000 euroon nähden aiheutuu ministereiden ja poliittisen esikunnan avustajien lisämenoista.

2020 talousarvio	34 197 000
2019 IV lisätalousarvio	155 000
2019 I lisätalousarvio	—
2019 talousarvio	31 046 000
2018 tilinpäätös	32 193 000

25. Metallirahamenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 2 350 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) metallirahojen suunnittelusta, valmistuksesta, jakelusta, myynnistä, markkinoinnista, varastoinnista, ostamisesta, takaisinlunastuksesta ja hävityksestä sekä edellä mainittuihin liittyvistä tarkastuksista ja laadunvarmistustoimenpiteistä aiheutuvien menojen maksamiseen

2) enintään 150 000 euroa juhla- ja erikoisrahojen suunnitteluun liittyvien menojen maksamiseen.

Momentille tuloutetaan metallirahojen liikkeeseenlaskusta ja myynnistä sekä palautuneiden metallirahojen metalliseosten myynnistä kertyvät tulot.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys 1 350 000 euroa talousarvioesityksen 1 000 000 euroon nähden aiheutuu metallirahojen takaisinlunastusmenojen tarkentuneesta arviosta.

2020 talousarvio	2 350 000

10. Verotus ja tulli

01. Verohallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 425 448 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 10 000 000 euroa talousarvioesityksen 415 448 000 euroon nähden aiheutuu auto- ja valmisteverotuksen tehtäväsiirtojen siirtymäkauden päättämisen lisärahoitustarpeesta.

2020 talousarvio	425 448 000
2019 IV lisätalousarvio	4 617 000
2019 talousarvio	402 270 000
2018 tilinpäätös	378 088 000

02. Tullin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Määrärahaa saa käyttää myös:

- 1) kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuihin
- 2) vahinkoa vastaavan korvauksen maksamiseen niille, joilta 1.5.2016 lukien on peritty virheellisen valuuttakurssimuunnon vuoksi liikaa tullimaksuja ja jotka EU:n tullikoodeksin määräaikojen soveltamisen johdosta eivät muutoin saa liikaa perittyä määrää palautuksina.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen.

Muutos talousarvioesitykseen nähden mahdollistaa viranomaisen virheen vuoksi liikaa perittyjen tullimaksujen palauttamisen tilanteessa, jossa tullikoodeksin mukaan virheitä ei enää voida korjata oikaisuteitse. Näin palautettavien tullimaksujen määräksi on arvioitu noin 250 000 euroa.

2020 talousarvio	166 099 000
2019 IV lisätalousarvio	3 940 000
2019 talousarvio	164 228 000
2018 tilinpäätös	165 606 000

20. Palvelut valtioyhteisölle

01. Valtiokonttorin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 28 314 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys talousarvioesityksen 27 492 000 euroon nähden on 822 000 euroa, mistä 292 000 euroa aiheutuu kuntatalouden tietopalvelusta, 125 000 euroa maksuliikenteen huoltovarmuusmenoista ja 405 000 euroa siirrosta momentilta 28.70.20 konsernilaskennan kehittämiseen.

2020 talousarvio	28 314 000
2019 talousarvio	24 682 000
2018 tilinpäätös	24 409 000

11. Verkkomaksaminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää hallinnon verkkomaksamispalvelusta perittävien tulojen ja aiheutuvien menojen erotuksen kattamiseen.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Talousarvioesitykseen nähden momentille voidaan nettobudjetoida verkkomaksamiseen liittyvät tulot ja menot.

2020 talousarvio	500 000

88. Senaatti-kiinteistöt

2. Investoinnit

Senaatti-kiinteistöjen investoinneista saa aiheutua menoja vuonna 2020 enintään 385 milj. euroa, josta 60 milj. euroa varataan Senaatti-kiinteistöjen tytäryhtiöiden purkamisesta aiheutuviin menoihin.

3. Lainanotto

Senaatti-kiinteistöt oikeutetaan ottamaan vuoden 2020 aikana toimintansa rahoittamiseksi valtion liikelaitoksista annetun lain (1062/2010) 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua lainaa nettomääräisesti enintään 120 milj. euroa.

Selvitysosa: Päätososan kohdan 2. *Investoinnit* kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan kohdan 2. *Investoinnit* ensimmäisen kappaleen ensimmäisen virkkeen ja päätösosan kohta 3. *Lainanotto* korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan kohdan 3. *Lainanotto*.

Investointivaltuuden korottaminen 60 milj. eurolla talousarvioesityksen 325 milj. euroon nähden aiheutuu tytäryhtiöiden purkamisesta. Tytäryhtiöiden purkamisen yhteydessä niiden omaisuus siirtyy Senaatti-kiinteistöjen taseeseen, mikä kirjautuu kirjanpidossa investointimenoihin.

Lainanottovaltuuden korottaminen 20 milj. eurolla talousarvioesityksen 100 milj. euroon nähden aiheutuu tytäryhtiöiden purkamisesta aiheutuvista lainojen uudelleenjärjestelyistä liikelaitoksen taseeseen.

2020 talousarvio	—
2019 IV lisätalousarvio	—
2019 I lisätalousarvio	—
2019 talousarvio	—
2018 tilinpäätös	—

30. Tilastotoimi, taloudellinen tutkimus ja rekisterihallinto

01. Tilastokeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 48 577 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 48 199 000 euroon nähden on 378 000 euroa, mistä 87 000 euroa on siirtoa momentilta 31.01.02 ja 291 000 euroa momentilta 31.10.20 aiheutuen liikennetilastoinnin siirtämisestä Tilastokeskukseen.

2020 talousarvio	48 577 000
2019 talousarvio	48 843 000
2018 tilinpäätös	48 172 000

60. Valtionhallinnon yhteiset henkilöstömenot

02. Erikseen budjetoidut palkkamenot (arviomääräraha)

Valtuus

Vuonna 2020 Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtorin, Opetushallituksen sekä Ruokaviraston uusien palkkausjärjestelmien käyttöönottamisesta tehtävissä virka- ja työehtosopimuksissa saadaan sitoutua:

— maksamaan työnantajarahoituksena enintään yhden kolmasosan kunkin palkkausjärjestelmän kokonaiskustannuksista, kuitenkin yhteensä enintään 1 600 000 euroa vuodessa sekä

— lisäksi maksamaan vuodesta 2025 alkaen palkkausten täysimääräiseen maksamiseen tarvittavan, virka- ja työehtosopimuksen kustannuksista kunakin vuonna vielä mahdollisesti virka- ja työehtosopimusrahoituksella kattamatta olevan määrän, kuitenkin yhteensä enintään 1 400 000 euroa vuodessa.

Valtuuden perusteella tehdyistä sopimuksista aiheutuvat edellä sanotut menot maksetaan kunkin viraston kulloinkin käytettävissä olevasta toimintamäärärahasta.

Selvitysosa: Päätösosa lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan valtuuskohdaksi.

Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtorille sekä Opetushallitukselle vuoden 2019 ensimmäisessä lisätalousarviossa myönnetty valtuus uudistetaan vuodelle 2020, koska virka- ja työehtosopimuksia palkkausjärjestelmistä ei ole tehty vuonna 2019. Samasta syystä Ruokavirastolle vuoden 2019 talousarviossa myönnetty valtuus uudistetaan vuodelle 2020.

Valtionhallinnon rakennemuutoksissa, joissa uusia virastoja perustetaan, otetaan käyttöön niitä koskevat palkkausjärjestelmät. Ne aiheuttavat lisäkustannuksia, koska siirtyvän henkilöstön palkat on turvattu ja osalle henkilöstöstä kohdistuu palkkausten korotuksia. Valtiovarainministeriö ja valtion henkilöstöä edustavat pääsopijajärjestöt ovat 9.1. ja 14.5.2018 tehneet virka- ja työeh-

tosopimukset näiden sopimusten rahoituksesta nyt kysymyksessä olevien virastojen osalta. Niiden mukaan rahoitus perustuu pääosin virastokohtaisesti toteutettaviin sopimuseriin, mutta 1/3:n osalta työnantajarahoitukseen. Lisäksi niiden mukaan olisi lähtökohtana enintään viiden vuoden mittainen siirtymäkausi.

Valtuuden käyttö 1/3:n määräisen työnantajarahoituksen ja enintään viiden vuoden siirtymäkauden sisällyttämiseksi virastokohtaisiin virka- ja työehtosopimuksiin on tarkoituksenmukaista sen asemesta, että valtiovarainministeriö tekisi nämä sopimukset keskitetysti ja ne erikseen alistettaisiin valtioneuvoston ja eduskunnan valtiovarainvaliokunnan hyväksyttäväksi, mitä tavanomainen menettely edellyttäisi. Edellä mainitut, 9.1. ja 14.5.2018 tehdyt virka- ja työehtosopimukset on tehty ehdolla, että valtion talousarviossa annetaan tässä tarkoitettu valtuus.

Valtuudet annetaan virastolle tehdä ja valtiovarainministeriölle hyväksyä tällainen virastokohtainen sopimus. Sopimuksia tehtäessä niihin otetaan asiasta sopimusmääräykset, jotka pysyvät valtuuden puitteissa. Valtiovarainministeriö (Valtion työmarkkinalaitos) varmistaa asian kunkin sopimuksen tarkastaessaan ja hyväksyessään. Samalla täsmennetään valtuuksien perusteella viraston maksettaviksi kunakin vuonna tulevat rahamäärät ja niiden väheneminen seuraavasti. Sitoutumisen tulee tapahtua palkkausjärjestelmän käyttöönottamisesta tehtävässä virka- ja työehtosopimuksessa. Sitoutumisen edellytyksenä on, että muu osa sopimuksen kokonaiskustannuksesta katetaan virastoerillä ja muulla virka- ja työehtosopimusrahoituksella ja että kustannuksia vähentävät siihen aikanaan käytettävät virastoerät ja muu virka- ja työehtosopimusrahoitus, kunnes kustannukset on niillä kokonaan katettu. Valtuuden perusteella tehdyistä sopimuksista johtuvat edellä mainitut kustannukset rahoitetaan kunkin viraston olemassa olevilla määrärahoilla, asianomaisina vuosina.

Valtuuden määrät on mitoitettu talousarvioesitystä annettaessa kyseessä olevien virastojen tilanteen perusteella ja ottaen huomioon valtion sopimuskauden 2018—2020 mukaiset virastoerät. Valtuuden virastokohtaiset määrät ratkaistaan erikseen.

Valtuuden seuranta ulottuu viimeiseen sellaiseen vuoteen saakka, jolloin palkkaukset on maksettu täysimääräisinä koko vuoden. Valtiovarainministeriö (Valtion työmarkkinalaitos) vastaa seurannasta ja siinä tarvittavasta tiedosta.

2020 talousarvio	15 000
2019 I lisätalousarvio	—
2019 talousarvio	15 000
2018 tilinpäätös	12 613

70. Valtionhallinnon kehittäminen

20. Tuottavuuden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 13 872 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys talousarvioesityksen 19 967 000 euroon nähden on 6 095 000 euroa, mistä 990 000 euroa on siirtoa momentille 25.20.01 konkurssien ja yrityssaneerausasioiden asianhallintajärjestelmän (Kosti-hanke) kehittämiseen, 405 000 euroa on siirtoa momentille 28.20.01 konsernilaskennan kehittämiseen ja 4 700 000 euroa momentille 28.70.23 valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihankkeen toteuttamiseen.

2020 talousarvio	13 872 000
2019 talousarvio	4 260 000
2018 tilinpäätös	8 726 000

23. Valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihanke (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 600 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) hankkeen toteutuskustannuksiin
- 2) hankeaikaisiin jatkuviin ohjelmisto- ja infrastruktuurikustannuksiin
- 3) määräaikaisen henkilöstön palkkausmenoihin.

Selvitysosa: Momentti lisätään talousarvioesitykseen.

Määrärahaa käytetään valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihankkeen toteuttamiseen. Valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihankkeen toteuttamisesta vastaa valtiovarainministeriö. Määrärahasta 900 000 euroa on siirtoa momentilta 29.01.01 ja 4 700 000 euroa momentilta 28.70.20.

2020 talousarvio	5 600 000

80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 249 719 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 428 000 euroa talousarvioesityksen 250 147 000 euroon nähden aiheutuu tässä täydentävässä esityksessä ehdotetuista tuloarvioiden muutoksista.

2020 talousarvio	249 719 000
2019 IV lisätalousarvio	2 426 000
2019 III lisätalousarvio	-1 994 000
2019 II lisätalousarvio	1 340 000
2019 I lisätalousarvio	-648 000
2019 talousarvio	242 282 000
2018 tilinpäätös	244 648 862

90. Kuntien tukeminen

35. *Valtion korvaus kunnille veroperustemuutoksista aiheutuvista verotulojen menetyksistä (kiinteä määräraha)*

Momentille myönnetään 2 269 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 17 000 000 euroa talousarvioesityksen 2 252 000 000 euroon nähden aiheutuu vuoden 2020 kompensaaion korottamisesta johtuen poistojen väliaikaisesta kaksinkertaistamisesta uusien investointien osalta, joka vähentää kuntien ansio- ja pääomatuloveroja. Vaikutus kuntien verotuloihin kompensoidaan väliaikaisesti vuosille 2020—2027.

2020 talousarvio	2 269 000 000

92. EU ja kansainväliset järjestöt

69. *Maksut Euroopan unionille (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 2 087 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 119 000 000 euroa talousarvioesityksen 2 206 000 000 euroon nähden aiheutuu Iso-Britannian sopimuksettoman EU-eron aiheuttaman paineen pienenemisestä Suomen EU-maksuja kohtaan sekä EU:n lisätalousarvioiden pienentävästä vaikutuksesta.

2020 talousarvio	2 087 000 000
2019 IV lisätalousarvio	—
2019 talousarvio	2 069 000 000
2018 tilinpäätös	1 881 000 000

Pääluokka 29

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot

01. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 17 847 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos talousarvioesityksen 18 658 000 euroon nähden on 811 000 euroa, missä on otettu huomioon lisäyksenä 89 000 euroa poliittisen johdon avustavan henkilöstön palkkaamiseen sekä vähennyksenä 900 000 euroa siirtona momentille 28.70.23 valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihankkeen toteuttamiseen.

2020 talousarvio	17 847 000
2019 IV lisätalousarvio	-15 000
2019 talousarvio	17 770 000
2018 tilinpäätös	17 777 000

02. Opetushallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 66 269 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

12) enintään 500 000 euroa Education Finland -ohjelman toimeenpanosta aiheutuvien menojen ja avustusten maksamiseen.

Selvitysosa: Päätososan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toisen kappaleen kohta 12) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdaksi 12).

Lisäys talousarvioesityksen 63 769 000 euroon nähden on 2 500 000 euroa, mistä 2 000 000 euroa aiheutuu perustoimintamenojen tasokorotuksesta ja 500 000 euroa koulutusviennin vauhdittamisesta Education Finland -ohjelmalla.

2020 talousarvio	66 269 000
2019 II lisätalousarvio	3 700 000
2019 I lisätalousarvio	500 000
2019 talousarvio	60 633 000
2018 tilinpäätös	68 724 000

53. Jatkuva oppimisen ja osaamisen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 25 510 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) täydentävästä koulutuksesta, muunto- ja lisäkoulutuksesta, erikoistumiskoulutuksesta, osamiskartoituksista, ohjauksesta, tukitoimista, kokeiluista sekä niiden kehittämistä aiheutuvien menojen ja avustusten maksamiseen
- 2) maahanmuuttajien ja turvapaikanhakijoiden koulutuspolkujen nopeuttamisesta ja tukemisesta sekä suomalaisen yhteiskuntaan sopeutumista edistävästä toimista aiheutuvien menojen ja avustusten maksamiseen
- 3) enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys 20 000 000 euroa talousarvioesityksen 5 510 000 euroon nähden aiheutuu nopeavaikutteisista toimenpiteistä osajapulaan vastaamiseen siirtona momentilta 32.30.51. Tavoitteena on luoda uusi instrumentti, jolla mahdollistetaan kaikkien koulutusasteiden joustavat hyödyntämismahdollisuudet ja tuetaan koulutusmuotokohtaiset rajat ja hallinnonalat ylittävien toimintamuotojen syntymistä. Määrärahoja suunnataan hankkeisiin, jotka täydentävät olemassa olevaa koulutustarjontaa ja tuovat lisäarvoa koulutuksessa aliedustetuille kohderyhmille tai toimialoille, joilla on työvoimapulaa.

Talousarvioesitykseen nähden momentin nimike on muutettu.

2020 talousarvio	25 510 000
2019 talousarvio	3 010 000
2018 tilinpäätös	10 290 000

20. Ammatillinen koulutus

01. Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 8 087 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 200 000 euroa talousarvioesityksen 7 887 000 euroon nähden aiheutuu kertaluonteisista siirrosta momentilta 29.20.21 Saamelaisalueen koulutuskeskuksen toimintamenomäärärahojen lisäämiseksi.

2020 talousarvio	8 087 000
2019 talousarvio	8 072 000
2018 tilinpäätös	7 972 000

21. Ammatillisen koulutuksen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 12 706 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 200 000 euroa talousarvioesityksen 12 906 000 euroon nähden aiheutuu kertaluonteisesta siirrosta momentille 29.20.01 Saamelaisalueen koulutuskeskuksen toimintamenomäärärahojen lisäämiseksi.

2020 talousarvio	12 706 000
2019 IV lisätalousarvio	400 000
2019 II lisätalousarvio	—
2019 talousarvio	26 579 000
2018 tilinpäätös	26 737 000

30. Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen koulutukseen (arviomääräraha)

Määrärahaa saa käyttää:

1) 886 004 000 euroa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisena rahoituksena ammatillisen koulutuksen perus-, suoritus- ja vaikuttavuusrahoitukseen ja edellä mainitun lain 44 §:n 1 momentin mukaisena valtionavustuksena myönnettävään strategia-rahoitukseen ammatillisen koulutuksen järjestäjille.

Selvitysosa: Päätösosan kappaleen kohta 1) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdan 1).

Talousarvioesitykseen nähden perusteluihin on tehty tekninen korjaus.

2020 talousarvio	917 598 000
2019 II lisätalousarvio	20 000 000
2019 talousarvio	806 191 000
2018 tilinpäätös	799 116 282

40. Korkeakouluopetus ja tutkimus

Valtuus

Suomen Akatemian momenteilta 29.40.51 ja 29.40.53 rahoitettaviin tutkimushankkeisiin, tutkimusrahoituksen ohjelmisto- ja laitehankintoihin, arviointeihin, tutkimusohjelmien koordinaatioon sekä Akatemian rahoittamaan tutkimuksen edistämiseen saa vuonna 2020 hyväksyä sitoumuksia 347 084 000 euron arvosta. Valtuudesta vähintään 20 000 000 euroa on tarkoitettu kansainvälisen tason tutkimusinfrastruktuurien vahvistamiseen, vähintään 10 000 000 euroa tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio-ohjelman (ICT) toteuttamiseen ja 50 000 000 euroa yliopiston profiloitumisen vahvistamiseen. Lisäksi mikäli vuoden 2019 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta hyväksyä sitoumuksia vuonna 2020.

Selvitysosa: Päätösosan valtuuskohta korvaa talousarvioesityksen luvun päätösosan valtuuskohdan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 337 076 000 euron valtuuteen nähden on 10 008 000 euroa, mistä 10 000 000 euroa aiheutuu muutoksesta opetus- ja kulttuuriministeriön osuuteen kansainvälisen EuroHPC-tutkimusinfrastruktuurin rahoittamiseksi, jolloin vastaava määräraha palautuu Suomen Akatemialle tieteen rahapelitoiminnan voittovarojen momentin 29.40.53 sisällä ja 8 000 euroa momentille 29.40.51 tehdyistä myöntövaltuuden edellyttämistä määrärahatarpeiden tarkentumisista.

20. Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 30 819 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 1 050 000 euroa talousarvioesityksen 29 769 000 euroon nähden aiheutuu tasomuutoksesta.

2020 talousarvio	30 819 000
2019 talousarvio	32 523 000
2018 tilinpäätös	169 375 000

51. Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 280 104 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 8 000 euroa talousarvioesityksen 280 096 000 euroon nähden aiheutuu myöntövaltuuden edellyttämistä määrärahatarpeiden tarkentumisista.

2020 talousarvio	280 104 000
2019 talousarvio	276 140 000
2018 tilinpäätös	245 175 193

80. Taide ja kulttuuri

04. Museoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 21 754 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 879 000 euroa talousarvioesityksen 20 875 000 euroon nähden aiheutuu Senaatti-kiinteistöjen vuokrissa omakustannusperiaatteen vuoksi toteutettavan määrärahan vähennyksen uudelleenkohdennuksesta momentille 29.80.20.

2020 talousarvio	21 754 000
2019 I lisätalousarvio	1 000 000
2019 talousarvio	19 999 000
2018 tilinpäätös	19 952 000

06. Kansallisen audiovisuaalisen instituutin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 6 885 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 6 747 000 euroon nähden on 138 000 euroa, mistä 70 000 euroa aiheutuu mediakasvatuksen ja kuvaohjelmalain valvonnan lisääntyneistä tehtävistä sekä 68 000 euroa kuvaohjelman luokittelu- ja ilmoittamismaksun tarkistuksesta.

2020 talousarvio	6 885 000
2019 talousarvio	6 750 000
2018 tilinpäätös	6 011 000

20. Museoviraston kulttuuri- ja nähtävyyshkohteiden tilakustannukset (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 14 924 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 892 000 euroa talousarvioesityksen 15 816 000 euroon nähden aiheutuu Senaatti-kiinteistöjen vuokrissa omakustannusperiaatteen vuoksi toteutettavan määrärahan vähennyksen uudelleenkohdennuksesta momentilta 29.80.04 ja vähennyksen tarkentumisesta.

2020 talousarvio	14 924 000
2019 talousarvio	15 804 000
2018 tilinpäätös	15 686 000

31. *Valtionosuus ja -avustus teattereiden, orkestereiden ja museoiden käyttökustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 65 225 000 euroa.

Valtionosuuden laskennallisena perusteena käytettävä henkilötyövuosien määrä on teattereilla enintään 2 469, orkestereilla enintään 1 033 ja museoilla enintään 1 295.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan kolmannen kappaleen.

Lisäys 2 310 000 euroa talousarvioesityksen 62 915 000 euroon nähden aiheutuu tasomuutoksesta.

Perustelujen muutos talousarvioesitykseen nähden aiheutuu museoiden valtionosuuden laskennallisena perusteena käytävien henkilötyövuosien määrän tarkentumisesta.

Museoiden alueellisiin tehtäviin on tarkoitus osoittaa enintään 156 henkilötyövuotta. Museoiden valtakunnallisiin tehtäviin on tarkoitus myöntää harkinnanvaraista korotusta enintään 5 900 000 euroa.

2020 talousarvio	65 225 000
2019 talousarvio	47 077 000
2018 tilinpäätös	48 815 161

52. *Rahapelitoiminnan tuotot taiteen edistämiseen (arviomääräraha)*

Määrärahaa saa käyttää:

11) valtionavustuksena käyttökustannuksiin Suomen Kansallisoopperalle ja -baletille enintään 38 197 000 euroa, Suomen Kansallisteatterille enintään 11 391 000 euroa ja Kansallisgallerialle enintään 13 195 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosan kappaleen kohta 11) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdan 11).

Talousarvioesitykseen nähden perusteluihin on tehty tekninen korjaus.

2020 talousarvio	257 570 000
2019 IV lisätalousarvio	1 000 000
2019 talousarvio	246 260 000
2018 tilinpäätös	238 839 355

90. Liikuntatoimi

50. Rahapelitoiminnan tuotot urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämiseen (arviomääräraha)

Valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten valtionosuuden perusteena olevien opiskelijavuorokausien enimmäismäärä on 279 900 ja alueellisten liikunnan koulutuskeskusten opiskelijapäivien enimmäismäärä on 53 000. Mainittujen määrien estämättä määrärahaa saa käyttää valtionosuuksien oikaisupäätöksistä aiheutuviin menoihin.

Kohdan 7 määrärahaa saa käyttää enintään 16 täyttä eläkettä vastaavan ylimääräisen urheilijaeläkkeen myöntämiseen. Ylimääräisistä urheilijaeläkkeistä annetun lain (1419/2014) mukainen eläkkeen suuruus on 1 375,84 euroa kuukaudessa.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan neljännen kappaleen ja päätösosan toinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan seitsemännen kappaleen.

Perustelujen muutos talousarvioesitykseen nähden aiheutuu liikunnan koulutuskeskusten valtionosuuden perusteena olevien opiskelijavuorokausien enimmäismäärien tarkistamisesta ja ylimääräisen urheilijaeläkkeen määrän vahvistamisesta.

2020 talousarvio	150 694 000
2019 talousarvio	154 667 000
2018 tilinpäätös	163 300 942

52. Valtionosuus liikunnan koulutuskeskuksille ja rahoitus liikuntatieteellisten hankkeiden arviointikustannuksiin (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 1 897 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 1 500 000 euroa talousarvioesityksen 397 000 euroon nähden aiheutuu tasomuutoksesta.

2020 talousarvio	1 897 000
2019 talousarvio	1 474 000
2018 tilinpäätös	1 494 000

56. Liikunnan ja huippu-urheilun edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 300 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) liikuntapoliittisen selonteon (VNS 6/2018 vp) toimeenpanosta aiheutuvien menojen ja avustusten maksamiseen
- 2) enintään 500 000 euroa kertaluonteisesti antidopinglaboratoriotoiminnasta aiheutuvien menojen ja korvausten sekä enintään kuutta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys 500 000 euroa talousarvioesityksen 4 800 000 euroon nähden aiheutuu siirrettävän antidopinglaboratoriotoiminnan kertaluonteisista käynnistyskuluista.

2020 talousarvio	5 300 000

91. Nuorisotyö

51. Nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 23 263 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 540 000 euroa talousarvioesityksen 22 723 000 euroon nähden aiheutuu tasomuutoksesta.

2020 talousarvio	23 263 000
2019 I lisätalousarvio	300 000
2019 talousarvio	21 023 000
2018 tilinpäätös	19 923 000

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto ja tutkimus

01. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 23 376 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 91 000 euroa talousarvioesityksen 23 285 000 euroon nähden aiheutuu poliittisen esikunnan kasvusta.

2020 talousarvio	23 376 000
2019 IV lisätalousarvio	1 000 000
2019 talousarvio	21 984 000
2018 tilinpäätös	24 218 000

05. Luonnonvarakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 76 069 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 74 039 000 euroon nähden on 2 030 000 euroa, mistä 686 000 euroa on siirtoa momentilta 30.01.23 Luonnonvarakeskuksen tietojärjestelmähankkeisiin, 140 000 euroa on siirtoa momentilta 30.40.22 vieraslajiriskien hallinnan tehtäviin ja 1 204 000 euroa aiheutuu Maatalouslaskenta 2020 hankkeesta, ruokahävikkiseurannasta sekä päästökattodirektiivin kansallisesta toimeenpanosta.

2020 talousarvio	76 069 000
2019 IV lisätalousarvio	71 000
2019 II lisätalousarvio	900 000
2019 talousarvio	73 155 000
2018 tilinpäätös	70 570 000

(23.) *Hallinnolliset järjestelyt* (siirtomääräraha 2 v)

Selvitysosa: Momentti korvaa talousarvioesityksen momentin.

Talousarvioesitykseen nähden momentti ehdotetaan poistettavaksi talousarviosta.

Vähennyksestä 686 000 euroa on siirtoa momentille 30.01.05, 1 502 000 euroa siirtoa momentille 30.20.01, 517 000 euroa siirtoa momentille 30.40.21 ja 535 000 euroa on siirtoa momentille 30.64.50.

2019 talousarvio	585 000
2018 tilinpäätös	5 120 000

20. Maa- ja elintarviketalous

01. *Ruokaviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 76 440 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 1 502 000 euroa talousarvioesityksen 74 938 000 euroon nähden on siirtoa momentilta 30.01.23 Ruokaviraston tietojärjestelmähankkeisiin.

2020 talousarvio	76 440 000
2019 IV lisätalousarvio	3 314 000
2019 I lisätalousarvio	—
2019 talousarvio	70 048 000

40. Luonnonvaratalous

21. *Vesivarojen käytön ja hoidon menot* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 17 608 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös vesiensuojelun tehostamisohjelmaan liittyvien avustusten maksamiseen.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toinen kappale lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen viimeiseksi virkkeeksi.

Lisäys 517 000 euroa talousarvioesityksen 17 091 000 euroon nähden on siirtoa momentilta 30.01.23 Vesitaloustieto osana luonnonvaratiedon tietopalveluja -hankkeen toteuttamiseen.

2020 talousarvio	17 608 000
2019 IV lisätalousarvio	200 000
2019 talousarvio	13 971 000
2018 tilinpäätös	13 565 000

22. *Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 29 045 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys talousarvioesityksen 29 250 000 euroon nähden on 205 000 euroa, mistä 65 000 euroa on siirtoa momentille 32.01.02 ja 140 000 euroa on siirtoa momentille 30.01.05 luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi tarvittavien vieraslajiriskien hallinnan tehtävien hoitoon ELY-keskuksissa sekä Luonnonvarakeskuksessa.

2020 talousarvio	29 045 000
2019 I lisätalousarvio	—
2019 talousarvio	6 450 000
2018 tilinpäätös	14 880 000

40. *Eräät luonnonvaratalouden korvaukset (arviomääräraha)*

Määrärahaa saa käyttää:

10) vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain (1709/2015) 17 §:n perusteella aiheutuvien sellaisten menojen maksamiseen, jotka maksetaan etukäteen valtion varoista.

Selvitysosa: Päätososan kappaleen kohta 10) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösoosan toisen kappaleen kohdaksi 10).

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain 17 §:n mukaisesti teettää laiminlyöjän kustannuksella toimenpiteitä vieraslajiesiintymän hävittämiseksi. Muutos mahdollistaa määrärahan käyttämisen näiden toimenpiteiden toteuttamiseen. Toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset maksetaan etukäteen valtion varoista ja ne peritään takaisin asianomaiselta.

2020 talousarvio	1 745 000
2019 talousarvio	1 745 000
2018 tilinpäätös	851 377

64. Metsähallitus

Metsähallituksen liiketoiminnalle asetetaan seuraavat tavoitteet ja tehdään muita metsähallituslain (234/2016) edellyttämiä päätöksiä seuraavasti:

3. Liiketoiminnan lainanoton enimmäismäärä

Metsähallitus oikeutetaan ottamaan liiketoimintaansa varten konsernin ulkopuolista lainaa enintään 50 milj. euroa.

Selvitysosa: Päätösosan kohta 3. *Liiketoiminnan lainanoton enimmäismäärä* korvaa talousarvioesityksen luvun päätösosan kohdan 3. *Liiketoiminnan lainanoton enimmäismäärä*.

Lainanoton enimmäismäärän 30 milj. euron korottamisella talousarvioesityksen 20 milj. euron määrään nähden varaudutaan yleiseen markkinatilanteen heikkenemiseen, jolla on vaikutusta Metsähallituksen kassavarantoihin.

50. Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 8 382 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 7 831 000 euroon nähden on 551 000 euroa, mistä 535 000 euroa on siirtoa momentilta 30.01.23 Metsähallituksen maa- ja vesiomaisuuden sopimusten hallintajärjestelmä -hankkeen toteuttamiseen ja 16 000 euroa aiheutuu eläkemaksurakenteen muutoksesta.

2020 talousarvio	8 382 000
2019 IV lisätalousarvio	16 000
2019 talousarvio	7 491 000
2018 tilinpäätös	7 594 000

Pääluokka 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. (31.01, 10, osa, 20, osa, 40, osa ja 50) Hallinto ja toimialan yhteiset menot

02. (31.20.01 ja 40.01) Liikenne- ja viestintäviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 77 569 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 87 000 euroa talousarvioesityksen 77 656 000 euroon nähden on siirtoa momentille 28.30.01 liikennetilastoinnin siirtämiseksi Tilastokeskukseen.

2020 talousarvio	77 569 000
2019 IV lisätalousarvio	300 000
2019 I lisätalousarvio	1 650 000
2019 talousarvio	77 274 000
2018 tilinpäätös	60 335 000

04. (31.50.01) Ilmatieteen laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Määrärahaa saa käyttää myös:

4) kansainvälisistä sitoumuksista aiheutuvien siirtomenojen maksamiseen.

Selvitysosa: Päätösosan kappaleen kohta 4) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdaksi 4).

2020 talousarvio	45 384 000
2019 IV lisätalousarvio	385 000
2019 talousarvio	42 983 000
2018 tilinpäätös	46 159 000

10. (31.10, osa) Liikenne- ja viestintäverkot*20. Perusväylänpito* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 409 520 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos talousarvioesityksen 1 409 111 000 nähden on 409 000 euroa, missä on otettu huomioon lisäyksenä 700 000 euroa raskaan liikenteen ajoneuvojen etäpunnitusjärjestelmän toteuttamiseksi ja vähennyksenä 291 000 euroa siirtona momentille 28.30.01 liikenteen suoritelaskennan sekä tieliikenneonnettomuustilaston siirtämiseksi Tilastokeskukseen.

2020 talousarvio	1 409 520 000
2019 IV lisätalousarvio	380 000
2019 II lisätalousarvio	40 000 000
2019 talousarvio	1 065 361 000
2018 tilinpäätös	1 468 490 000

31. (31.10.37 ja 41) Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 37 400 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) valtionavustusten maksamiseen kunnille kävelyä ja pyöräilyä edistäviin infrahankkeisiin, muihin kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita parantaviin hankkeisiin ja joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä parantaviin infrahankkeisiin sekä valtionavustusten maksamiseen kävelyä ja pyöräilyä edistäviin muihin hankkeisiin

2) valtionavustusten maksamiseen Finavian lentoasemaverkoston ulkopuolisten lentoasemien ja lentopaikkojen toiminta- ja investointimenoihin.

Käyttösuunnitelma (euroa)

Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen ja kuntien joukkoliikennehankkeet	14 500 000
Finavian lentoasemaverkoston ulkopuoliset lentoasemat ja lentopaikat	2 900 000
Yksityistieavustukset ja tiekuntien neuvonnasta aiheutuvat kulutusmenot	20 000 000
Yhteensä	37 400 000

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen, päätösosan toisen kappaleen kohdat 1) ja 2) korvaavat talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdat 1) ja 2) ja päätösosan käyttösuunnitelma korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan käyttösuunnitelman.

Lisäys 2 000 000 euroa talousarvioesityksen 35 400 000 euroon nähden aiheutuu lentoasemien ja lentopaikkojen valtionavustusten tasokorotuksesta.

2020 talousarvio	37 400 000
2019 talousarvio	4 500 000
2018 tilinpäätös	7 990 000

77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Valtuus

Valtuus tehdä sitoumuksia uusiin väylähankkeisiin.

Väylävirasto oikeutetaan tekemään sopimuksia alla olevassa taulukossa yksilöityihin hankkeisiin siten, että niistä aiheutuu valtiolle menoja enintään taulukossa mainittu määrä:

Uudet väylähankkeet

	Sitoumuksista valtiolle aiheutuvien menojen enimmäismäärä (euroa)
Hyvinkää—Hanko -rataosan sähköistys	62 000 000
Tampere—Jyväskylä radan suunnittelu	18 000 000
Seinäjoki—Vaasa radan suunnittelu	3 000 000

Valtuus tehdä sitoumuksia aiempina varainhoitovuosina päätettyihin väylähankkeisiin.

Väylävirasto oikeutetaan tekemään sopimuksia alla olevassa taulukossa yksilöityihin, aiemmissa talousarvioissa päätettyihin hankkeisiin siten, että niistä aiheutuu valtiolle menoja aiemmin tehdyt sitoumukset mukaan lukien enintään taulukossa mainittu määrä:

Aiempina varainhoitovuosina päätetyt väylähankkeet

	Sitoumuksista valtiolle aiheutuvien menojen enimmäis- määrä, ml. aiempina varainhoito- vuosina tehtyjen sitoumusten aiheuttamat menot (euroa)
Tiehankeet	
Vt 3 Hämeenkyrön ohitustie	64 000 000
Vt 8 Turku—Pori, Mynämäen ja Luvian ohituskaistat	30 000 000
Kt 51 Kirkkonummi—Kivenlahti	80 000 000
E18 Haminan ohikulkutie	180 000 000
Vt 19 Seinäjoen itäinen ohikulkutie	77 900 000
Vt 8 Turku—Pori	92 500 000
Vt 5 Mikkelin kohta	27 000 000
Mt 101 Kehä I parantaminen	32 000 000
Vt 6 Taavetti—Lappeenranta	76 000 000
Kt 77 Viitasaari—Keitele	13 000 000
Vt 3 Tampere—Vaasa, Laihian kohta, 1. vaihe	27 000 000
Vt 22 Oulu—Kajaani—Vartius	15 000 000
Vt 8 Pyhäjoen ydinvoimalan edellyttämät tieinvestoinnit	22 500 000
Vt 4 Oulu—Kemi	140 000 000
Vt 5 Mikkelin—Juva	121 000 000
Vt 12 Lahden eteläinen kehätie	198 000 000
Vt 12 Tillola—Keltti	14 000 000
Kehä I Laajalahden kohta	20 000 000

Aiempina varainhoitovuosina päätetyt väylähankkeet

	Sitoumuksista valtiolle aiheutuvien menojen enimmäis- määrä, ml. aiempina varainhoito- vuosina tehtyjen sitoumusten aiheuttamat menot (euroa)
Länsimetron jatkeen liityntäliikennejärjestelyt	7 000 000
Vt 4 Kirri—Tikkakoski	139 000 000
Ratahankkeet	
Kouvola—Kotka/Hamina -radan parantaminen	98 000 000
Iisalmi—Ylivieska (sähköistys ja Iisalmen kolmioraide)	55 000 000
Joensuun ratapihan parantaminen	74 000 000
Pohjanmaan rata	674 000 000
Keski-Pasila, länsiraide	48 800 000
Helsinki—Riihimäki rataosan kapasiteetin lisääminen, 1. vaihe	150 000 000
Helsingin ratapihan toiminnallisuuden parantaminen	60 000 000
Luumäki—Imatra—Venäjän raja, ratayhteyden parantaminen	165 000 000
Pori—Mäntyluoto rataosan sähköistys	5 700 000
Uudenkaupungin radan sähköistys	21 000 000
Vesiväylähankkeet	
Oulun meriväylän rakentaminen	27 500 000
Savonlinnan syväväylän siirtäminen	40 000 000
Kokkolan meriväylä	45 000 000
Vuosaaren meriväylä	12 500 000
Yhteiset väylähankkeet	
Äänekosken biotuotetehtaan liikenneyhteydet	173 000 000

Selvitysosa: Päätösosan valtuuskohta korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan valtuuskohdan.

Talousarvioesityksen 15 milj. euroon nähden hankkeen Tampere—Jyväskylä radan suunnittelu valtuutta on korotettu 3 milj. eurolla. Ehdotuksella ei ole määräraha vaikutusta vuonna 2020.

Lisäksi talousarvioesitykseen nähden Aiempina varainhoitovuosina päätetyt väylähankkeet -taulukosta on poistettu ne hankkeet, joiden valtuutta ei ole enää uusittu.

Edellä mainitun muutoksen johdosta Hanke-erittely ja Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot -taulukko muuttuvat seuraaviksi:

Hanke-erittely

	Hyväksytty	Valmis liikenteelle	Sopimus- valtuus milj. €	Ulkopuolisen rahoituksen osuus sopimus- valtuudesta milj. €	Arvioitu käyttö milj. €	Määrä- rahatarve v. 2020 milj. €	Määräraha- tarve myöhemmin milj. €
Tiehankeet							
Vt 3 Hämeenkyrön ohitus- tie	LTA 2019	2022	64,0		2,4	20,0	41,6
Vt 8 Turku—Pori, Mynä- mäen ja Luvian ohitus- kaistat	LTA 2019	2021	30,0		30,0	-	-
Vt 4 Oulu—Kemi	TA 2017/ LTA 2018	2021	140,0		98,6	35,4	5,9
Vt 5 Mikkeli—Juva	TA 2017	2021	121,0		81,0	22,0	18,0
Vt 12 Lahden eteläinen kehätie	TA 2017	2021	198,0		160,7	37,3	-
Kehä I Laajalahden kohta	TA 2018	2021	20,0		17,0	3,0	-
Vt 4 Kirri—Tikkakoski	TA 2018	2021	139,0		44,0	64,0	31,0
Ratahankeet							
Kouvola—Kotka/Hamina -radan parantaminen	LTA 2019	2025	98,0		3,0	35,0	60,0
Iisalmi—Ylivieska (sähköistys ja Iisalmen kolmioraide)	LTA 2019	2023	55,0		0,5	5,0	49,5
Joensuun ratapihan parantaminen	LTA 2019	2023	74,0		1,0	20,0	53,0
Helsinki—Riihimäki rata- osan kapasiteetin lisääminen, 1. vaihe	TA 2015	2020	150,0		120,7	17,1	12,2
Helsingin ratapihan toiminnallisuuden parantaminen	TA 2016	2020	60,0		56,1	3,9	-
Luumäki—Imatra— Venäjän raja, ratayhteyden parantaminen	TA 2017	2022	165,0		37,4	63,8	63,8
Uudenkaupungin radan sähköistys	LTA 2017	2021	21,0		19,0	2,0	-
Vesiväylähankkeet							
Oulun meriväylän rakentaminen	LTA 2019	2021	27,5		27,5	-	-
Vuosaaren meriväylä	TA 2018	2020	12,5		7,0	5,5	-
Yhteiset väylähankkeet							
Muu kehittämisen hanke- suunnittelu					-	7,0	-
Keskeneräiset väylä- hankeet yhteensä			1 375,0		705,9	341,0	335,0

Hanke-erittely

	Hyväksytty	Valmis liikenteelle	Sopimus- valuutus milj. €	Ulkopuolisen rahoituksen osuus sopimus- valuudesta milj. €	Arvioitu käyttö milj. €	Määrä- rahatarve v. 2020 milj. €	Määräraha- tarve myöhemmin milj. €
Uudet väylähankkeet							
Hanko—Hyvinkää -rata- osan sähköistys	TA 2020		62,0			3,0	59,0
Tampere—Jyväskylä radan suunnittelu	TA 2020		18,0			4,0	14,0
Seinäjoki—Vaasa radan suunnittelu	TA 2020		3,0			3,0	-
Kemin Ajojen meri- väylän syventämisen suunnittelu	TA 2020		-			0,2	-
Uudet väylähankkeet yhteensä			83,0			10,2	73,0
Keskeneräiset ja uudet väylähankkeet yhteensä			1 458,0		705,9	351,2	408,0

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2020	2021	2022	2023—	Yhteensä vuodesta 2020 lähtien
Keskeneräiset väylähankkeet	334 000	228 415	83 100	23 500	669 015
Uudet väylähankkeet	10 000	32 000	31 000	10 000	83 000
Menot yhteensä	344 000	260 415	114 100	33 500	752 015

2020 talousarvio	351 200 000
2019 IV lisätalousarvio	—
2019 II lisätalousarvio	70 935 000
2019 talousarvio	298 150 000
2018 tilinpäätös	363 850 000

Pääluokka 32

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. (32.01, osa, 20, osa, 30, osa, 40, osa ja 60, osa) Hallinto

01. Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 35 421 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 34 560 000 euroon nähden on 861 000 euroa, mistä 191 000 euroa aiheutuu poliittisen esikunnan kasvusta, 70 000 euroa yhden henkilötyövuoden siirrosta momentilta 32.50.03 ja 600 000 euroa Vaikuttavuusinvestointien osaamiskeskuksen perustamisesta.

2020 talousarvio	35 421 000
2019 talousarvio	33 700 000
2018 tilinpäätös	32 874 000

02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 174 918 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 173 653 000 euroon nähden on 1 265 000 euroa, mistä 65 000 euroa on siirtoa momentilta 30.40.22 luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi tarvittavien vieraslajiriskien hallinnan tehtäviin ja 1 200 000 euroa on siirtoa momentilta 32.30.51 15 henkilötyövuoden palkkaamiseen koordinoimaan osajapulaa helpottavia täydennys-, muunto- ja lisäkoulutuksia.

2020 talousarvio	174 918 000
2019 IV lisätalousarvio	2 885 000
2019 talousarvio	170 338 000
2018 tilinpäätös	171 937 000

03. (32.30.01) Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 196 621 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys 246 000 euroa talousarvioesityksen 196 375 000 euroon nähden aiheutuu Tie työelämään -verkkopalvelun siirrosta momentilta 32.30.51.

2020 talousarvio	196 621 000
2019 IV lisätalousarvio	11 240 000
2019 I lisätalousarvio	3 000 000
2019 talousarvio	171 613 000
2018 tilinpäätös	163 524 000

06. (32.40.01) Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 18 239 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Vähennys 280 000 euroa talousarvioesityksen 18 519 000 euroon nähden aiheutuu sosiaali- ja terveystalouden uudistukseen liittyneiden yrityskauppavalvonnan ja markkinoiden toimivuuden edistämisen lisätehtävien poistumisesta uudistuksen rauettua.

2020 talousarvio	18 239 000
2019 IV lisätalousarvio	-280 000
2019 I lisätalousarvio	—
2019 talousarvio	15 548 000
2018 tilinpäätös	11 294 000

08. (32.40.05) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 20 923 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 1 000 000 euroa talousarvioesityksen 19 923 000 euroon nähden aiheutuu kertaluonteisesta lisäyksestä viraston toiminnan turvaamiseksi.

2020 talousarvio	20 923 000
2019 IV lisätalousarvio	-160 000
2019 talousarvio	19 564 000
2018 tilinpäätös	19 218 000

20. (32.20, osa ja 60, osa) Uudistuminen ja vähähiilisyys

43. Yritysvetoisen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan sekä kiertotalouden ja toimialojen kasvun tukeminen (siirtomääräraha 3 v)

Määrärahaa saa käyttää:

8) Eurooppalaisen suurteholaskennan EuroHPC supertietokoneen hankinnan kansalliseen rahoitusosuuteen.

Selvitysosa: Päätösosan kappaleen kohta 8) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdaksi 8).

Muutos mahdollistaa Suomen osallistumisen eurooppalaisen suurteholaskennan yhteisyrityksen (EuroHPC Joint Undertaking) kautta toteutettavan supertietokoneen hankintaan CSC — Tieteen tietotekniikan keskuksen Kajaanin datakeskukseen.

2020 talousarvio	87 550 000
2018 tilinpäätös	49 300 000

46. Laivanrakennuksen innovaatiotuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 13 488 000 euroa.

Valtuus

Vuonna 2020 saa tehdä uusia rahoituspäätöksiä enintään 33 915 000 eurolla.

Määrärahaa ja valtuutta saa käyttää laivanrakennuksen innovaatioihin myönnettävästä valtionavustuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (364/2015) mukaisiin avustuksiin.

Momentilta saa lisäksi maksaa ennen vuotta 2020 tehdyistä päätöksistä aiheutuvia menoja.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Momentti palautetaan talousarvioesitykseen.

Määrärahaa on tarkoitus myöntää rekisteröidyille laivanrakennusyrityksille, laivankorjausyrityksille tai laivakonversioyrityksille uuden alustyyppin kehittämiseen ja suunnitteluun, aluksen innovatiivisiin osiin, jotka voidaan erottaa aluksesta erillisinä osioina sekä innovatiivisiin tuotanto-, suunnittelu- ja logistiikkamenetelmien kehittämiseen ja toteuttamiseen.

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2020	2021	2022	2023	2024-	Yhteensä vuodesta 2020 lähtien
Ennen vuotta 2020 tehdyt sitoumukset	7 488	1 000	3 000	-	-	11 488
Vuoden 2020 sitoumukset	6 000	12 000	7 415	2 500	6 000	33 915
Menot yhteensä	13 488	13 000	10 415	2 500	6 000	45 403

Momentin määräraha on muutettu arviomäärärahaksi.

2020 talousarvio	13 488 000
2019 IV lisätalousarvio	—
2019 talousarvio	10 000 000
2018 tilinpäätös	10 000 000

30. (32.30, osa, 40, osa, 50 ja 60, osa) Työllisyys ja yrittäjyys

40. (32.50.40) Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (siirtomääräraha 3 v)

Lisäksi määrärahaa saa käyttää kulutusmenojen maksamiseen sekä enintään 8 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen ja henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien tila- ja muiden kustannusten maksamiseen sekä valtionavustuslain (688/2001) mukaisesti Talent Hub -toiminnan tukemiseen. Määrärahaa saa käyttää myös ennakoiden maksamiseen, jos se on hankkeiden toteuttamisen kannalta perusteltua.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan kolmannen kappaleen.

Muutos mahdollistaa valtionavustuksen myöntämisen yleisavustuksen lisäksi myös erityisavustuksena.

2020 talousarvio	21 000 000
2019 II lisätalousarvio	814 000
2019 talousarvio	3 300 000
2018 tilinpäätös	17 708 000

42. (32.50.42) Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 16 378 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 8 400 000 euroa talousarvioesityksen 7 978 000 euroon nähden aiheutuu kolmen pääomaisjoitushankkeen käynnistymisen siirtymisestä vuodelta 2019 vuodelle 2020 ja siitä aiheutuvasta maksatusaikataulun muutoksesta.

2020 talousarvio	16 378 000
2019 I lisätalousarvio	9 400 000
2019 talousarvio	8 178 000
2018 tilinpäätös	12 069 408

51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 273 014 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys talousarvioesityksen 294 460 000 euroon nähden on 21 446 000 euroa, mistä 246 000 euroa on siirtoa momentille 32.01.03 Tie työelämään -verkkopalveluun, 1 200 000 euroa siirtoa momentille 32.01.02 15 koordinaattorin palkkaamiseen ELY-keskuksiin ja 20 000 000 euroa siirtoa momentille 29.01.53 koulutuksen järjestämistä varten.

2020 talousarvio	273 014 000
2019 IV lisätalousarvio	20 132 000
2019 I lisätalousarvio	-7 500 000
2019 talousarvio	244 061 000
2018 tilinpäätös	321 050 000

95. Vaikuttavuusinvestointien tuotonmaksu (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 300 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 600 000 euroa talousarvioesityksen 900 000 euroon nähden johtuu tarvearvion pienemisestä.

2020 talousarvio	300 000

50. (32.70) Kotouttaminen*03. (32.70.03) Maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistymisen edistäminen (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään 12 531 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

5) enintään yhtä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toisen kappaleen kohta 5) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdan 5).

Vähennys 70 000 euroa talousarvioesityksen 12 601 000 euroon nähden aiheutuu yhden henkilötyövuoden siirrosta momentille 32.01.01.

2020 talousarvio	12 531 000
2019 IV lisätalousarvio	—
2019 I lisätalousarvio	250 000
2019 talousarvio	1 631 000
2018 tilinpäätös	3 561 000

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 34 494 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 34 180 000 euroon nähden on 314 000 euroa, mistä 164 000 euroa johtuu uusien valtiosihteerien ja erityisavustajien matkustusmenoista ja assistenttien palkkame-noista ja 150 000 euroa siirrosta momentilta 23.01.01 kansainvälisen tasa-arvopalkinnon hallin-nointiin.

2020 talousarvio	34 494 000
2019 I lisätalousarvio	60 000
2019 talousarvio	31 929 000
2018 tilinpäätös	30 836 000

04. Valtion mielisairaaloiden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 983 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

5) mielenterveyslain 3 tai 4 luvun nojalla määrätyn tahdosta riippumattoman psykiatrisen hoidon kustannuksiin niissä tapauksissa, kun henkilöllä ei ole kotikuntaa Suomessa eikä hoidon maksaja määräydy minkään muun lainsäädännön nojalla.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toisen kappaleen kohta 5) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdaksi 5).

Lisäys 500 000 euroa talousarvioesityksen 483 000 euroon nähden aiheutuu tahdosta riippumattomaan hoitoon määrätyle henkilöille, jolla ei ole kotikuntaa Suomessa, eikä kustannusten maksuvelvollisuutta voida määrätä kansainvälisten sopimuksen perusteella. Hoidon kustannuksia ei myöskään voida korvata terveydenhuoltolain 50 §:n perusteella.

2020 talousarvio	983 000
2019 IV lisätalousarvio	500 000
2019 talousarvio	547 000
2018 tilinpäätös	421 554

06. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisen vankiterveydenhuollon yksikön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 19 272 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 151 000 euroa talousarvioesityksen 19 121 000 euroon nähden aiheutuu siirrosta momentilta 25.40.01 vankiterveydenhuollon turvaamiseksi.

2020 talousarvio	19 272 000
2019 talousarvio	19 105 000
2018 tilinpäätös	18 491 000

02. Valvonta

05. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 12 028 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys 400 000 euroa talousarvioesityksen 11 628 000 euroon nähden liittyy uuden TUKIJA:n toiminnan suunnitteluun ja toimintamenoihin.

2020 talousarvio	12 028 000
2019 IV lisätalousarvio	120 000
2019 I lisätalousarvio	280 000
2019 talousarvio	11 940 000
2018 tilinpäätös	11 021 000

20. Oikeuslääketieteellisen kuolemansyyn selvittämisen menot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 10 941 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 10 491 000 euroon nähden on 450 000 euroa, mistä 400 000 euroa aiheutuu poliisin tilaamien ruumiiden kuljetusten menojen kasvusta sekä poliisin määräämien oikeuslääketieteellisten tutkimusten määrän lisääntymisestä ja 50 000 euroa siirrosta momentilta 26.10.01 Ahvenanmaan poliisin tilaamien ruumiiden kuljettamisen menoihin.

2020 talousarvio	10 941 000
2019 IV lisätalousarvio	391 000
2019 talousarvio	10 247 000
2018 tilinpäätös	10 668 257

10. Perhe- ja asumiskustannusten tasaus, perustoimeentulotuki ja eräät palvelut

60. Kansaneläkelaitoksen sosiaaliturvarahastojen toimintakulut (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 440 300 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 1 400 000 euroa talousarvioesityksen 438 900 000 euroon nähden aiheutuu välttämättömistä tietoturvan kehittämistoimenpiteistä.

2020 talousarvio	440 300 000
2019 II lisätalousarvio	15 000 000
2019 talousarvio	377 760 000
2018 tilinpäätös	329 741 000

30. Sairausvakuutus

60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha)

Kansaneläkelaitos saa käyttää Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain mukaiseen harkinnanvaraiseen yksilökohtaiseen kuntoutukseen enintään 54 300 000 euroa ja saman lain mukaisen yksilökohtaisen kuntoutuksen kehittämishankkeisiin, sairauksien ehkäisemiseen sekä kuntoutusta, sairauksien ehkäisyä ja sairausvakuutusta koskeviin tutkimus- ja kehittämishankkeisiin enintään 6 700 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan kolmannen kappaleen.

Talousarvioesitykseen nähden harkinnanvaraiseen kuntoutukseen ja kehittämishankkeisiin osoitetun määrärahan määrät on korjattu vastaamaan momentin määrärahan mitoitusta.

2020 talousarvio	1 975 800 000
2019 IV lisätalousarvio	-10 000 000
2019 talousarvio	2 425 900 000
2018 tilinpäätös	2 113 127 344

50. Veteraanien tukeminen

50. Rintamalisät (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 12 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 4 700 000 euroa talousarvioesityksen 7 300 000 euroon nähden aiheutuu rintamalisän korottamisesta 1.4.2020 lukien nykyisestä 50,19 eurosta 125 euroon kuukaudessa.

2020 talousarvio	12 000 000
2019 I lisätalousarvio	80 000
2019 talousarvio	9 500 000
2018 tilinpäätös	12 022 487

58. Rintamaveteraanien kotiin vietävät palvelut (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 179 600 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 110 000 000 euroa talousarvioesityksen 69 600 000 euroon nähden aiheutuu kuntien ilmoittamista lisämäärärahatarpeista rintamaveteraanien kotiin vietävien palveluiden toteuttamiseksi.

2020 talousarvio	179 600 000
2019 IV lisätalousarvio	16 000 000
2019 talousarvio	19 500 000

60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

39. Palvelurakenteen kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 96 910 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

6) enintään 1 000 000 euroa palvelurakenteen vahvistamisen erityistehtävään Vaasan sairaanhoitopiirille.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toisen kappaleen kohta 6) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdaksi 6).

Vähennys 90 000 euroa talousarvioesityksen 97 000 000 euroon nähden aiheutuu lapsistrategiaa toimeenpanevan projektipäällikön palkkauskustannusten siirrosta momentille 23.01.01.

Talousarvioesitykseen nähden toisen kotimaisen kielen turvaamiseksi kohdennettua määrärahaa tarkennetaan koskemaan Vaasan sairaanhoitopiirin erityistehtävää palvelurakenteen vahvistamisessa.

2020 talousarvio 96 910 000

90. Avustukset terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen

50. Avustukset yhteisöille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen (arviomääräraha)

Selvitysosa: Talousarvioesitykseen nähden momentin määräraha on muutettu arviomäärärahaksi.

2020 talousarvio	380 000 000
2019 IV lisätalousarvio	1 439 000
2019 talousarvio	361 850 000
2018 tilinpäätös	357 975 000

Pääluokka 35

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ympäristöhallinnon toimintamenot

01. Ympäristöministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 34 972 000 euroa.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää myös Terveet tilat 2028 -toimenpideohjelmaan liittyviin kuluihin.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toinen kappale lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan neljänneksi kappaleeksi.

Lisäys 84 000 euroa talousarvioesityksen 34 888 000 euroon nähden aiheutuu poliittiseen esikuntaan kuuluvien valtiosihteerin ja erityisavustajan kulutusmenoista sekä yhden assistentin lisäyksestä aiheutuvista palkkaus- ja kulutusmenoista.

2020 talousarvio	34 972 000
2019 IV lisätalousarvio	-99 000
2019 talousarvio	26 227 000
2018 tilinpäätös	27 034 000

65. Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 130 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 400 000 euroa talousarvioesityksen 1 730 000 euroon nähden aiheutuu luonto- ja ympäristöjärjestöjen avustuksien korottamisesta.

2020 talousarvio	2 130 000
2019 talousarvio	1 930 000
2018 tilinpäätös	2 435 000

10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu

22. Eräät ympäristömenot (siirtomääräraha 3 v)

Määrärahaa saa käyttää:

12) enintään 180 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen, josta enintään 22 henkilötyövuotta määräaikaisen henkilöstön palkkaamiseen kohdan 7) sekä 158 henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkaamiseen muiden kohtien tehtäviin

Selvitysosa: Päätösosan kappaleen kohta 12) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdan 12).

Talousarvioesitykseen nähden ympäristöhallintoon varatun määrärahan käyttöä on lisätty 19 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisella ympäristöhallinnon vahvistamiseksi ELY-keskuksissa.

2020 talousarvio	20 235 000
2019 talousarvio	18 175 000
2018 tilinpäätös	16 525 000

52. Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 57 922 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 78 000 euroa talousarvioesityksen 57 844 000 euroon nähden aiheutuu eläkemaksurakenteen muutoksesta.

2020 talousarvio	57 922 000
2019 IV lisätalousarvio	78 000
2019 II lisätalousarvio	900 000
2019 talousarvio	35 369 000
2018 tilinpäätös	34 760 000

61. Vesien- ja ympäristöhoidon edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 18 542 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

3) hankkeista aiheutuvien enintään 10 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen

8) avustukseen Lahden kaupungille Euroopan ympäristöpääkaupunki 2021 -teemavuoden toteuttamiseen.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen, päätösosan toisen kappaleen kohta 3) korvaa talousarvioesityk-

sen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdan 3) ja päätösosan toisen kappaleen kohta 8) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdaksi 8).

Talousarvioesitykseen nähden ympäristöministeriölle on lisätty kaksi henkilötyövuotta Kestävä kaupunki -ohjelman yhteistyöhankkeisiin Suomen ympäristökeskuksessa ja ELY-keskuksissa.

Lisäys 3 000 000 euroa talousarvioesityksen 15 542 000 euroon nähden aiheutuu Lahden kaupungin Euroopan ympäristöpääkaupunki 2021 -teemavuoden toteuttamisesta.

2020 talousarvio	18 542 000
2019 talousarvio	16 022 000
2018 tilinpäätös	9 052 000

20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen

32. *Avustukset asunnottomuuden poistamiseksi ja asunnottomuuden tilastoinnin kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)*

Määrärahaa saa käyttää:

3) kulutusmenojen maksamiseen liittyen asunnottomuuden ehkäisemiseen ja tilastointiin liittyviin selvityksiin, tietojärjestelmiin sekä ohjeistukseen ja koulutustilaisuuksien järjestämiseen liittyviin menoihin

4) enintään kahta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Päätösosan kappaleen kohdat 3) ja 4) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdiksi 3) ja 4).

Talousarvioesitykseen nähden momentin perusteluja on täydennetty siten, että määrärahaa on mahdollista käyttää myös selvityksiin ja tietojärjestelmiin sekä ohjeistukseen ja koulutustilaisuuksien järjestämiseen.

2020 talousarvio	3 300 000